

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂ**

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

«ՈՌԻՍԱՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Ոռուսաց լեզու և գրականություն 011401.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իշխանի մասնաձյուղ
3. Ծրագրի հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	Մանկավարժության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2019/2020
6. Ուսումնառության լեզուն	Ոռուսերեն
7. Ուսուցման ձեր	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները/պահանջները

Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա միջնակարգ, նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:

Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի: Ընդունելության քննությունների ցանկ՝

1. Ոռուսաց լեզու (գրավոր)
2. Հայոց լեզու և գրականություն (գրավոր)

9. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները

Ծրագրի նպատակն է ոռուսաց լեզվի և գրականության ուսումնասիրության, գործնական կիրառման և դասավանդման տիրություն հիմնարար գիտելիքներով, հոգեբանամանկավարժական հմտություններով և մեթոդաբանական կարողություններով օժտված ուսուցչի պատրաստումը՝ ապահովելով

- հոգեբանամանկավարժական հմտությունների ձևավորում՝ իրադրային, խմբային և միջանձնային ուղղորդման մոդելներով,
- համակարգված լեզվական գիտելիքներ և հաղորդակցական կարողություններ,
- ուսալեզու միջավայրում և տարաբնույթ համատեքստերում կողմնորոշված շփման հմտություններ,
- ընդհանուր հետազոտական հմտությունների նպատակային մատուցումների ձևավորում՝ լեզվաբանական և մանկավարժական ոլորտներում,
- ուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդաբանության վերաբերյալ արդի գիտելիքներ և գործնական հմտություններ,
- ազգային և օտար իրողությունների, իրույթների և արժեհամակարգերի նպատակային գուգադրում՝ լեզվի, մշակույթի, հասարակական կյանքի և գիտության ոլորտներում,
- օտարազեզր մշակույթի հետ նպատակային / շահազրգիո հաղորդակցում,
- մանկավարժական գործունեության վերաբերյալ տեսական սկզբունքների և դասավանդման նախնական փորձի ձևավորում:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի:

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ուսու բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ռուսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ռուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ռուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանափրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6.ներկայացնելու և մեկնաբանելու ռուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտակեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.լնտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու ռուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ռուսերեն գեղարվեստական տէքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.զնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,

Գ3.զուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5. կիրառելու միջազգային գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Գ6. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

- Հետազոտական աշխատանք
- Լուսապատկերաշար
- Բանավոր հարցում
- Գործնական ածշխատանք
- Թեմատիկ աշխատանք
- Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
- Թղթապանակ
- Հետազոտական աշխատանք/մասնագիտական գրականության վերաբերյալ
- Ինքնազնահատում, փոխգնահատում
- Ռեժիսուր
- Էսսե
- Խմբային ներկայացում
- Տարաբնույթ առաջադրանքներ
- Զեկուցումներ
- Ուսումնական նախագծեր
- Գրավոր կարճ հաղորդագրություններ
- Ստուգարքներ
- Քննութուններ
- Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Ուսուաց լեզու և գրականություն» ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել

- միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններում՝ որպես ուսուաց լեզվի և ուսուացականության ուսուցիչ,
- աշխատանք տեղեկատվական գործակալություններում,
- հրատարակչություններում և խմբագրություններում,
- միջազգային կազմակերպություններում, որտեղ անհրաժեշտ է հայերենի և ուսերենի իմացությունը,
- գովազդային գործակալություններում,
- թանգարաններում,
- պետական և մասնավոր ձեռնարկություններում և գրասենյակներում:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը ԵՊՀ ուսուահրության ֆակուլտետի մագիստրատուրայում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ

- տպագիր նյութեր,
- էլեկտրոնային ռեսուրսներ,
- համացանցային կայքեր:

Ուսումնառության օժանդակության ձևեր

- պասիվ, ակտիվ և ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդներ,
- տեսողական (շնորհանդեսային) և տեսալսողական մեթոդներ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմանորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագրը մշակելիս.

- Պետական կրթական չափորոշիչ «Ուսուաց լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ:

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագրում:

«ՈՈՒՍԱՅ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱՄՐՅԱՑՈՒՔՆԵՐԸ

Ծրագրի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ	
Ա1	Մեկնաբանելու ժամանակակից ոռու բանափրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասփրության առաջադեմ մեթոդները,	F1	վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,
Ա2	արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ոռուերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասփրությունների արդի հիմնահարցերը,	F2	պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) այցուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,
Ա3	կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսրով,	F3	կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,
Ա4	ներկայացնելու բանափրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջգիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,	F4	ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,
Ա5	ներկայացնելու ուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,	F5	կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և ադապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական գարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,
Ա6	ներկայացնելու և մեկնաբանելու ուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:	F6	վերլուծելու և մեկնաբանելու ուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ուսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,
		F7	կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ,
Գ. Ըստհանրական (փոխանցելի) կարողություններ			
Գ1	պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխառնակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,	F4	օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ2	գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,	Գ5	կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:
Գ3	գուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսնորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,	Գ6	Գ6. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,

«ՈՌՎԱՅ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՏԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի հնչունաբանություն	0305/B20	X			X				X			
Առաջին բուժօգնություն և երեխայի առողջության պահպանման հիմունքներ	0303/B21							X	X			
Գրականագիտության ներածություն	0305/B23	X	X	X	X							
Մանկավարժության գործունեության հիմունքներ	0303/B22						X		X		X	
Ռուս գրականության պատմություն /ռուս բանահյուսություն, 18-րդ դարի ռուս գրականություն/	0305/B27	X	X	X	X							
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի բառագիտություն	0305/B25	X		X		X						
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում - 2	0305/B24	X		X						X		
Մանկավարժության տեսություն	0303/B26								X		X	
Ընդհանուր հոգեբանություն	0303/B28								X		X	
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում - 3	0305/B29	X		X					X			
19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն - 1	0305/B30	X	X	X	X							
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն - 1	0305/B31	X		X	X	X				X		
Տարրական կրթության մանկավարժություն	0305/B32						X	X			X	
Տրամաբանություն	0304/B33				X			X				
Մանկավարժական հոգեբանություն	0303/B34						X	X			X	
Տարիքային հոգեբանություն	0303/B35						X	X			X	
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում - 4	0305/B36	X		X						X		
19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն - 2	0305/B37	X	X	X	X							
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն - 2	0305/B38	X	X		X			X				
Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	0305/B41	X		X	X	X				X		
Ռուսաց լեզվի պատմություն	0305/B42	X				X						
19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն - 3	0305/B39	X	X	X	X							
Արտասահմանյան գրականության պատմություն -1	0305/B43		X		X			X	X			
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն - 1	0305/B40	X		X	X	X				X		
Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկա	0305/B44	X								X	X	
20-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն - 1	0305/B45	X	X	X	X							
Արտասահմանյան գրականության պատմություն - 2	0305/B48				X			X	X			
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն - 2	0305/B46	X		X	X	X				X		
Հայ գրականության պատմություն - 1	0302/B47				X			X			X	X
Ներառական կրթություն	0303/B51						X	X			X	
Ռուսաստանի լեզվաերկրագրություն	0305/B52					X	X	X				
20-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն -2	0305/B50	X	X	X	X							
Հայ գրականության պատմություն - 2	0302/B49				X			X			X	X

Ժամանակակից ոռուաց լեզվի ոճարանություն	0305/B53	X		X	X	X					X					
Անգլերեն-3	0305/B54												X			X
Ֆրանսերեն-3	0305/B54												X			X
Անգլերեն-4	0305/B55												X			X
Ֆրանսերեն-4	0305/B55												X			X
Հայ-ռուս գրական կապեր	0305/B56		X				X									
Ռուս հատկանունաբանություն	0305/B56			X			X									X
Ռուս մանկական գրականություն	0305/B57				X		X						X	X		
Ռուս-հայերեն թարգմանության խնդիրներ	0305/B57			X		X		X								
Գրականագիտական վերլուծության հիմունքներ	0305/B58	X					X	X			X					
Խոսողական ստանդարտի տեսություն	0305/B58	X	X	X												
Ռուս գրական լեզվի պատմություն	0305/B59					X				X					X	X
Համեմատական գրականագիտության հիմունքներ	0305/B59												X	X		X
Կուրսային աշխատանք-1	0305/B60			X	X	X	X	X	X	X			X		X	X
Կուրսային աշխատանք-2	0305/B63			X	X	X	X	X	X	X			X		X	X
Մանկավարժական պրակտիկա-1	0305/B61			X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X
Մանկավարժական պրակտիկա-2	0305/B62			X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X
Մանկավարժական պրակտիկա-3	0305/B64			X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X
Մանկավարժական պրակտիկա-4	0305/B66			X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X
Ավարտական աշխատանք	0305/B65			X	X	X	X	X	X	X			X		X	X

«ՈՒԽՍԱՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԴԱՍ

Մանկավարժական պրակտիկա-3	6	180				180											6	0			ստ.		
Մանկավարժական պրակտիկա-4	6	180				180												6	0			ստ.	
Ավարտական աշխատանք	20	600				600												20	0			առ.ընթ.գն	
	240	7320	1540	1062	218	4500	32	32	30	32	30	32	32	32	30	23	30	25	30	20	26	0	240

**«ՌՈՒՍԱՑ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ**

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴՐ/

1.0302/B04	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելով լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը;		
2. Ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշտիքի շերտեր, ձևական կառուցություններ և այլն):		
3. Սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Կառուցելու հարուստ բառապաշտիք, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք:		
2. Գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,		
2. Աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ3.գուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործնթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,		
Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /բանավեճ		
2. համագործակցային աշխատանք		
3. մուագրող		
4. վերլուծական մեթոդ		
5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ		
6. գրավոր մեթոդ		
7. բացատրական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսորման ձևերը: Լեզվական նորմ: Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:		
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր, 2015:		
3. Ասատրյան Ս. Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնարանություն/, Եր, 2002:		
4. Բաղդիլյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:		

5. Եզելյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
 6. Մարգարյան Ա., ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

1. 0304/B05	2. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն:</p> <p>Դասընթացի կինդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Զեավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին: Զեավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորողություն: Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փատական նյութը: Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը: Արժնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեսատում: Արժնորելու ինչպես նախարրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները: <p>գ. բնդեհնրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում: Բանավիճելու: <p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերնացիոն իրադրժմանը,</p> <p>Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն ռեֆերատ անհատական և խմբային առաջադրանքներ: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է քանակոր հարցում:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա.9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5.</p>		

Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 6.** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 7.** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

0105/B02	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
1-ին կիսամյակ	Սուուգարը	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել կենսուրտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսուրուս» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էռությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Սովորողներին նախապատրաստել աշխարահայացքի ինքնուրույն ընտրության:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տեսդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ձգնաժմերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին:
2. Ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները:
3. Դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունեալ կինք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները:
2. Նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, օրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները:
3. Բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին:
2. Նախազգուշական միջոցառումներ ներկայացնելու գերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից:
3. Անցկացնելու մնխտորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն:
2. Հետազոտություններ անելու՝ ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակ:
3. Կիրառելու կանխատեսման մեթոդը՝ որոշելու համար, թե այս կամ այն գործոնը ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա:

Դասընթացը ձևավորում է կրօսկան ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսվի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու

նպատակով,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պասիվ դասախոսություն

2. Ակտիվ դասախոսություն

✓ *հարցու պատասխան*

✓ *զրոյց*

3.Բնտերակտիվ դասախոսություն

✓ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում

✓ *հարցու պատասխան*

✓ *բանավեճ*

✓ *զրոյց*

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջարկված թեմայով ռեֆերատի գեկուցում:

2. Այն ուսունողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիդի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տողերանտության օրենքները:

Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը:

Պրոդրոցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.**

Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.**

Էներգիայի և նյութերի հոսքը էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսուրասիրի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսուրատի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիաիների միջև գոյություն ունեցող փոխագորեցության ձևերը, գիշատիչ-զոհ փոխհարաբերությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամանակական Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, 2010:
- Գրիգորյան Ա., Աղայան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Երևան, 2008:
- Մելքոնյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2010:
- Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Երևան, 2002:
- Валова В.Д. Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.

0104/B03	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/30/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգաքք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման մասին, զարգացնել համակարգչից օգտվելու հմտություններ, որոնք կիրառվեն ուսումնառության բնթացքում, առօրյայում, շարունակական կրթության ընթացքում, ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ զործնական

հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին:
2. Մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները:
3. Բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ:
4. Կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար:
5. Հստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները:
2. Ըստրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար:
3. Վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային աղյուսակ:
4. Ուսանողը ունակ կլինիք ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները:
2. Կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով:
3. Էլեկտրոնային աղյուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ:
4. Կիրառելու Power Point ծրագիրը գեկուցումների, ուժեքատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևագրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Զ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական աշխատանք
2. Վիզուալ տարրեր հարցադրումներ և քննարկումներ,
3. Լաբորատոր աշխատանքներ,
4. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքր. Թեսուր, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ուժեքատը գնահատվում է «բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:

1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները:
2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ուժեքատը;
3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բարկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեսթերից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.

Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, Փայլի անվանում. Ֆայլի ձանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տարի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքները: Formatting պանեի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եղանակների և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ուժիմ:

Աշխատանք AutoShapesէքի հետ: Աղյուսակների տեղադրում:

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջիջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամարանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort և Ժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Չայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ա. Հովհաննեսյան., Ս. Մարգարյան, Լ. Խաչոյան., Ն. Խապիրյան, Ա. Մանուկյան, Ն. Մկրտչյան. Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2012թ.:
2. Տիխոմիր Ա., Պրոկդի Ա. Կ. Կոլոսկով Պ. Վ., Կլենդրովա Ի. Ա. և այլ. Microsoft Office 2007, Գիտություններ, 2008 թ.
3. Բ. Զանփոլայյան, Քոմիկութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Երևան, 2000թ.:

0001/B01, B06	Ֆիզիաստիարակություն	0 ECTS կրետիտ
2 ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	Ստուգաք	

2 ժամ/շաբ.	0/60/0
1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	Ստուգաք

Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի գարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի:

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց,
- կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց,
- նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ձարպկություն, կոռրդինացիա և այլն:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալապես դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելազորման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

Դասընթացի ակարտին ուսանողն ունակ կին:

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների

- հիգիենիկ կանոնները,
2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը,
 3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
 4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
 5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ),
2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հատակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,

գ. բնդիանքական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)

1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ5. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
 - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
 - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
 - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
 - անհատական և խմբակային լրացրուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
 - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտառարտումնական պարապմունքներ.
 - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
 - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
 - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
 - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
 - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
 - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրոպ: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

Դասընթացի թեմատիկ բովանդակությունը. /բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից./

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելվների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բակետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության

չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելազգործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխունների առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլուխուններ, գլուխունների երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բենվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղրում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերևից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրազնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Վարձ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ գույց ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգաքայլը և ներքինախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Սամվելյան Լ.Ա., Պետրոյան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ա.Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ.
- Ազիզյան Գ.Ն., Վանեսյան Հ.Մ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
- Ավագյան Է.Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
- Բաբայան Հ.Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
- Բաբայան Մ.Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
- Բոյախչյան Գ.Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
- Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
- Մելիքսեյյան Ռ.Տ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
- Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոններ, Եր., 2007:
- Նահապետյան Ս.Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

0001/B10, B14	Ֆիզդաստիարակություն	0 ECTS կրելիս
2 Ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	Ստուգաքի	
Դասընթացի նպատակն է՝		
<ul style="list-style-type: none"> ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոռորդինացիա և այլն, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց: 		
Դասընթացի խնդիրներն են.		

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելազորման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողներն ունեն կյանքի կղինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևների ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկել հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանել անհատի վրա որանց ներգործության բնութագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանել նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,
2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
4. կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներկուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
 - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),

- մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
- ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

2. արտառուսումական պարապմունքներ.

- ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
- վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
- մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
- ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
- մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
- մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրով: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգի վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

3-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելվների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտային օլիմպիադաներ, օլիմպիադան խաղեր: Օլիմպիադը և օլիմպիադան դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխությունների առաջ, ետ, «կամուրջ» պատկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխությունների երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերսից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Վազք վազքի տեխնիկայի առանձնահատկություններ՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելվների հաղթահարումով (աղջկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 13.** Ստուգաբարբային ձերի նախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ.Ա., Պետրոպայան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ա.Ա., Ֆիզիկական դաստիարա-

կության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ.
2. Ազիցյան Գ.Ն., Վանեսյան Հ.Ս., Ֆիզիակական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Բաբյան Հ.Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
4. Բոյախչյան Գ.Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
5. Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:

1. 0305/B15	2. Անգլերեն -1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անզերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար:		
2. Զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը:		
2. Ծվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները:		
3. Ծվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները:		
4. Տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ձիւտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս:		
2. Ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը:		
3. Կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի բարգմանություններ անզերենից հայերեն և հայերենից անզերեն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից:		
2. Իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում:		
3. Կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,		
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. հաղորդակցական մեթոդ		
2. մտագրոհ		
3. ուսանողական պորտֆոլիո		
4. խմբային աշխատանք		
5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն		
6. աշխատանք տեղեկագրով		
7. ուժեքատ		
8. խնդնուրույն աշխատանք:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.		
<ul style="list-style-type: none"> • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ուժեքատ, • պրեզենտացիա, • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր 		

Հարադրանքի վարժություններ):		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասահմանական հատկանիշները: Բաժին 2. Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: Բաժին 3. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անզերենից հայերեն:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
<p>1. Mkhitaryan, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan.</p> <p>2. Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency.</p> <p>3. Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division.</p> <p>4. Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College.</p> <p>5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.</p>		
1. 0305/B16	2. Անզերեն-2	3. 4 ECTS կրետիս
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Սուուզարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<p>1. Ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը:</p> <p>2. Հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորարանությունների ոլորտից:</p>		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
<p>1. Թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները:</p> <p>2. Կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ:</p>		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<p>1. Ընկալելու և վերարտադրելու կարդացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը:</p> <p>2. Շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան:</p> <p>3. Կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անզերենից հայերեն և հայերենից անզերեն:</p>		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
<p>1. Իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում:</p> <p>2. Կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:</p> <p>3. Ներգրավելու ձեռք քերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անզերենով օգտագործելով որպես հետազ մասնագիտական առաջընթացի միջոց:</p>		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու զուգարրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,		
Գ5. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
<p>1. հաղորդակցական մեթոդ</p> <p>2. մտագրոհ</p> <p>3. ուսանողական պրոտֆոլիո</p> <p>4. խմբային աշխատանք</p> <p>5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն</p> <p>6. աշխատանք տեղեկագրով</p> <p>7. ոեֆերաս</p> <p>8. ինքնուրույն աշխատանք</p>		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.

- գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
- ռեֆերատ,
- պրեզենտացիա,
- խմբային աշխատանք,
- ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):

13. Դասընթացք բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: **Բաժին 2.** Մասնագիտական բառապաշտի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգերեն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitaryan, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan.
2. Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency.
3. Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division.
4. Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College.
5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

0305/B15	Ֆրանսերեն – 1	4 ECTS կրեդիտ
4 Ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետազո՞ւ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա:
2. Ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խորացյան հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:
3. Հանրագումարի քերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողին ունակ կլինիք՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները:
2. Զնարանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները:
2. Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները:
3. Լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշտը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ):
4. Առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն:
2. Ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկություններ:
3. Ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր:
4. Բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական

տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեսություն
4. ուժերատ
5. դիագնոստիկ ստուգում
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ուժիմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2.** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սերի արտահայտությունը հողերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3.** Որոշյալ և անորոշ հող: Մասնական հողը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հող: Հողը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4.** Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխություն՝ կախված նրա դիրքից: **Թեմա 5.** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: **Թեմա 6.** Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: **Թեմա 7.** Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И. Н., Казакова Ж. А., «Французский язык», Москва, 2008
2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire).
3. Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant),
4. M. Djoulhakian, R. Meliksnian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011.

0305/B16	Ֆրանսերեն – 2	4 ECTS կրեդիտ
4 Ժամ/շաբ.	0/60/0	
2-րդ կիսամյակ	Սոուզարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերակալանական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: 2. Ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ: 3. Հանրագումարի քերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները: 		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները:
2. Զևաբանորեն և շարահյուսորեն ձիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները:
2. Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները:
3. Լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշտը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ):
4. Առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. քննիչանդական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն:

- Հնկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները:
- Ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր:
- Բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները

- անհատական և խմբային առաջադրանքներ
- ընթերցանություն
- թեսություն
- ուժիքառական ստուգում
- դիմումագրություն
- շնորհանդես
- ինքնուրույն աշխատանք

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք

Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գոյականների իգական սերի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեր ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2.** Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: **Թեմա 3.** Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 4.** Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ **Թեմա 5.** Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: **Թեմա 6.** Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: **Թեմա 7.** Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Попова И. Н., Казакова Ж. А., «Французский язык», Москва, 2008
- M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire).
- Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant),
- M. Djoulhakian, R. Melikshtian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011.

0305/B54	Ֆրանսերեն-3	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ գրավոր և բանավոր խոսքի ունակություններ, տեքստի վրա ինքնուրույն աշխատելու կարողություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

- Խորացնել, հարստացնել ուսանողների մասնագիտական բառապաշտարը:
- Ակտիվացնել բանավոր և շփման կարողությունները:
- Զարգացնել ֆրանսերենի ուղղախոսության և ուղղագրության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները:
- Զարգացնել ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան, ադապտացված տեքստեր ընթերցելու հմտությունը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու ֆրանսերենի բառակազմության միջոցները:
- Կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները կոնտեքստում:
- Գործածելու անդեմ բայերը և դերբայները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Ընդհանրացնելու լեզվի նախական քերականական և բառապաշտարային գիտելիքները:
- Ընթերցելու և վերլուծելու տեքստը՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոնները:

3. Արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ունկընդրելու և վերարտադրելու աղապտացված տեքստեր:
2. Պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:
3. Բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:

Դասընթացը ձևագործում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազորմանը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեսություն
4. ուժեղացություն
5. դիագնոստիկ ստուգում
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Նախատեսված **2 ընթացիկ ստուգումներից** յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառապաշտիքը ընդհանուր բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ: **Թեմա 2.**

Բառապաշտիքը հարստացման հիմնական միջոցները: **Թեմա 3.** Հոմանիշություն և հականիշություն:

Թեմա 4. Հոմանունության դրսնորմման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5.** Բայի անդեմ ձևերը:

Դերբաների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. M.Djoulhakian, R.Méliksérian, A.Mouradian, Manuel de français. E., 2011.
2. E. Siréjols, “vocabulaire en dialogues”; (Niveau débutant) Paris 2007
3. E. Siréjols, “vocabulaire en dialogues”; (Niveau intermédiaire) Paris 2007
4. И.Н.Попова, Ж.А.Казакова, Cours pratique de grammaire française, Нестор Академик, Москва, 2006

0305/B55	Ֆրանսերեն-4	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	0/45/0	
4-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացած գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր		
2. Ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով		
3. Զարգացնել տարբեր բարդությամբ մասնագիտական տեքստեր թարգմանելու կարողություններ		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Կազմելու ինքնուրույն խոսք՝ կիրառելով ժամանակների համաձայնության սկզբունքները:		
2. Ժվարկելու մասնագիտական տերմիններ, ցուցադրելու գիտելիքներ մասնագիտական-տեղեկատվական ոլորտում:		
3. Կատարելու տեքստի վերարտադրում սեփական տեսանկյունից՝ նոր բառապաշտիքի օգնությամբ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Խոսելու իր մասնագիտությունից, ուսումից, աշխատավայրից, ծրագրերից:		
2. Վարելու հեռախոսային գրույց, գրելու էլեկտրոնային նամակ, նշանակել հանդիպումներ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Ներկայացնելու բանավոր զեկուցում կամ նախագիծ:		
2. Բանավիճելու մասնագիտական թեմանների շուրջ		
Դասընթացը ձևագործում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական		

<p>տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,</p> <p>Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p>									
<p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> անհատական և խմբային առաջադրանքներ ընթերցանություն թեսություն ուժերատ դիագնոստիկ ստուգում շնորհանդես ինքնուրույն աշխատանք 									
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներիցյուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:</p> <p>1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:</p> <p>2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:</p>									
<p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը: Թեմա 2. Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնութագիրը: Առավել գործածական նախդիրները: Թեմա 3. Ժամանակների համաձայնություն: Թեմա 4. Հարակատար դերայի գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Լեզվաբանական տեքստերի թարգմանության առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Պաշտոնական գրագրություն, ինքնակենսագրություն, դիմում, մոտիվացիոն նամակ:</p>									
<p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> M.Djoulhakian, R.Mélikésian, A.Mouradian, Manuel de français. E., 2011. E. Siréjols, “vocabulaire en dialogues”; (Niveau débutant) Paris 2007 E. Siréjols, “vocabulaire en dialogues”; (Niveau intermédiaire) Paris 2007 И.Н.Попова, Ж.А.Казакова, Cours pratique de grammaire française, Нестор Академик, Москва, 2006 									
<table border="1"> <tr> <td>1.0302/B08</td> <td>Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2</td> <td>2 ECTS կրեդիտ</td> </tr> <tr> <td>2 ժամ/շաբ.</td> <td>0/30/0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2-րդ կիսամյակ</td> <td>ստուգարք</td> <td></td> </tr> </table>	1.0302/B08	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	2 ECTS կրեդիտ	2 ժամ/շաբ.	0/30/0		2-րդ կիսամյակ	ստուգարք	
1.0302/B08	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	2 ECTS կրեդիտ							
2 ժամ/շաբ.	0/30/0								
2-րդ կիսամյակ	ստուգարք								
<p>Դասընթացինպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևակերպել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժնորելուհամար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <p>1.Բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարրերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու խոսքի արժանիքները: Կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձշտությունները, դրսնորելու խոսքային բարձր էթիկետ: <p>Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Գ3.զուգադրելու ոռուերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային</p>									

փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Քննարկում /քանակել:
2. Համագործակցային աշխատանք:
3. Մտագրոհ:
4. Վերլուծականմեթոդ:
5. Խոսքային կամ բանավոր մեթոդ: **Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,**
- 6.
7. Գրավոր մեթոդ:
8. Բացատրական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա1. Խոսքի արժանիքները: **Թեմա 2.** Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: **Թեմա 3.**

Խոսքի գործառական տարրերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: **Թեմա 4.**

Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասարյան Ս. Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնարանություն/, Եր., 2002:
4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եղեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

0304/B09	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2 ECTS կրետիս
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ձևավորել հատակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին: 2. Ձևավորել պատմական փաստերը համարելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն: 3. Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար: 		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը:
2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը:
2. Արմերելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝

համաշխարհային պատմության համատեքստում

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ձիւտ կողմնորոշվելու:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր ադրյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- ուժերատ
- անհատական և խմբային առաջարրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 2.** Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 3.** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 4.** Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: **Թեմա 5.** Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 6.** Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 7.** Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: **Թեմա 8.** Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: **Թեմա 9.** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: **Թեմա 10.** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: **Թեմա 11.** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:
- Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:
- Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:
- Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

1. 0001/B07	2. Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5.30/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները:		
2. Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանության ուղղված միջոցառումների մասին:		
3. Մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ոխակերի գնահատման մեթոդները:		
4. Ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը:		
5. Ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն:		
2. Դրսորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում:		
3. Ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում:		
4. Օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների բնթացքում:		

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում:
- Աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ:
- Վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղայտացնելու՝ մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով՝ առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- սեմինար
- հարցադրումներ և քննարկումներ,
- լսորատոր աշխատանքներ,
- տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Սատուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: **Թեմա 1.** Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2.** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3.** Բնակչության գործողությունները ահարեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4.** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5.** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7.** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօնություն:** **Թեմա 8.** Առաջին բուժօնությունն ու մինչքծվական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11.** Հակառակամածարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 12.** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մարկարյան Ռ.Վ., Զանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ա., Բաղդասարյան Լ.Լ., Զարարյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Երևանի համալս. հրատ., 2006, 238 էջ:
- Հեղինակների կոլլեկտիվ, «Մինչքծվական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարիկ, Երևանի համալս. հրատ., 2007, 224 էջ:
- Կ.Ա. Մանայան, «Սիրտ-թռոքյին վերակենդանացման մինչքծվական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2007, 44 էջ:
- Մ.Խ.Աղամյան, «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2011, 36 էջ:
- Ս.Ա.Մանուկյան, Գ.Հ.Ճադարյան, «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարիկ, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2017

1. 0104/B11	2. Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 15/15/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարրեր բաժինների հետ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկա մասնագիտական գիտելիքների և իրավություն	1. Զնակերպելու վիճակագրական խնդիրներ:	

2. Կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների այոնապատկերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Վերլուծելով արկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևողություններ:		
2. Ստանալու տարրեր բնութագրիչների գնահատականներ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը և կատարելու հետևողություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և ինտիրներ՝ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,		
Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 3. 3. ինքնուրույն խատանքներ		
12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.		
Սոուլզարքն անց է կացվում բանավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Թեմա 2. Նմուշային եղանակ: Թեմա 3. Գնահատման տեսություն: Թեմա 4. Միջակայրային գնահատականներ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ահարոնյան Ն., Խրայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրանքիրք, ԵՊՀ, Երևան, 2016. 2. Գասպարյան Կ.Վ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2017: 3. Հարությունյան Ե. և այլք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, 2000: 4. Իվченко Գ. Ի., Մедведев Յ. Ի., Մաթեմաтическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.		
1. 0304/B12	2. Իրավունքի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրետիս
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Սոուլզարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարրեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> Զեսավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ձյուղերի վերաբերյալ: Զեսավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
3. Սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները:		
4. Ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը:		
5. Մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
6. Կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ:		
7. Վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում:		
8. Վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի		

իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

- 11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.**
1. դասախոսություն
 2. ուժերատ
 3. 3. գեկուցում:

- 12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.**

Սոուզարք. Նախայես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:

- 13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.**

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: **Թեմա 2.** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 3.** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 4.** Քրեական իրավունք: **Թեմա 5.** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 6.** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարադատություն, դատավագություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Միջազգային իրավունք:

- 14. Հիմնական գրականության ցանկ.**

1. Այլազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Երևան, 2002:
2. Առաքելյան Ս., Գարուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Երևան, 2003,2006:
3. Բարսեղյան Տ., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Երևան, 2000:
4. Դիլանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Երևան, 1999:
5. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Երևան, 2001:
6. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Երևան, 2002:

1. 0304/B13	2. Փիլիստվայության հիմունքներ	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Սոուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն՝ ներկայացնել փիլիստվայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայցրով զինված մարդ, ձևավորել փիլիստվայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:

Դասընթացի խնդիրները.

- Բացահայտել փիլիստվայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները:
- Բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները:
- Հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիստվայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայցրի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները:
2. Բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները:
3. Ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիստվայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարրերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիստվայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարդիտը կեղծից, էականը ոչ էականից:
2. Վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և որպանց պատճառահետևանքային կապերը:
3. Կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում:

գ. Ռներանդական/փոխանցելի կարողություններ

1. Տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիստվայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:

9. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,
Գ4. օգուվելու տեղեկատվական տարբեր ադրյուներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն սեմինար քննարկում զեկուցում ռեֆերատ
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Սոուզարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. <ol style="list-style-type: none"> Դավիթ Անհարթ, Երևան, Երևան, 1980: Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 1, Երևան, 1987: Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 2, Երևան, 1987: Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլսոփայության պատմություն, Երևան, 1980: Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Երևան, 2004: Փիլիսոփայության բառարան, Երևան, 1975:

ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ԿԱՄՈՒՏՐԱԿԱՆ/

1. 0303/B17	2. Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյագիտական աշխարհայացքի ձևավորմանը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էլուրյանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին:		
2. Ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:		
3. Նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը:		
4. Բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից:		
5. Վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:		
6. Ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էլուրյունը ու չափանիշները:		
2. Արմնորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:		
2. Բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից:		
3. Վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային		

մեկնաբանությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձեռվորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկումներ
- գեկուցումներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. **Թեմա 1.** Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: **Թեմա 2.** Բարին և չարը: **Թեմա 3.** Պարտը և պատասխանատվություն: **Թեմա 4.** Պատիվ և արժանապատվություն: **Թեմա 5.** Խիդճ: Բարոյական իդեալ: **Թեմա 6.** Կյանքի իմաստն ու նպատակը: **Թեմա 7.** Երջանկություն. Մեր: **Բաժին 2.** Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: **Թեմա 8.** Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: **Թեմա 9.** Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: **Բաժին 3.** Բարոյականություն և ազատություն: **Թեմա 10.** Անձը և համակեցությունը: **Թեմա 11.** Բարոյականության հասարակական խնդիրները: **Բաժին 4.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 12.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 13.** Անձի բարոյական գործունեությունը: **Թեմա 14.** Անձի բարոյական հարաբերությունները: **Թեմա 15.** Անձի բարոյական մշակույթը: **Բաժին 5.** Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: **Թեմա 16.** Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերահսկանական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: **Թեմա 17.** Ազգային-բարոյական նկարագիր: **Բաժին 6.** Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: **Թեմա 18.** Կիրառական բարոյագիտություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ա. Հազարական գիտակցության համար, Եтиկա, 2003.
- Օ. Դրобնիցկի, Պонятие морали, Москва, 2004.
- Ջ. Մոր, Պրинципы этики, Москва, 1984.
- Էтика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
- Словарь по этике.

0105/B17	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարրերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ թիվ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշտմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ձանաշման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ol style="list-style-type: none">Զնավորել բնագիտական աշխարհայացք:Ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը:Բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները:		

4. Ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը:
- Ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքները:
- Բնութագրելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում:
- Կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործնագիտությունների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին:
- Կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

գ. բնդիմանական/փոխանցելի կարողություններ

- Թիմային աշխատանքի ընթացքում հատակ ներկայացնելու սեփական միտքը:
- Օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան:
- Ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը.

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջաշխակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Խորապես մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, գեկուցումը),
- գործնական մեթոդները (Վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը),
- տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա),
- ձանաշղողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական),
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ),
- քննադաշտական մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- խմբուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքր. Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ուժեքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ուժեքատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսուրելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նաև ստանում է ստուգված:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից:

Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2.** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էկուտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: **Թեմա 3.** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 4.** Հարաբերականության հաստուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա 5.** Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6.** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 7.** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Երևան, 2007:
- Կանկե Վ.Ա., Концепции современного естествознания, Логос. Москва, 2002.
- Концепции современного естествознания Питер 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1. 0201/B17	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրետիս
4.2ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Սոուզարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ: 2. Մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար: 3. Հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիմի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները: 2. Տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: 3. Իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը: 4. Թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը 2. Կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը: 3. Գնահատելու ոիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում: 4. Հայթայրելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)		
1. Աշխատելու թիմում: 2. Մոտիվացնելու: 3. Առաջնորդելու: 4. Աշխատելու տեղեկատվության հետ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/ 2. դասախոսություն, սեմինար 3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց,ռեֆերատ,/		
4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարբը անց կացվում գրավոր:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3. Գործարարության սուբյեկտները: Թեմա 4. Ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը,որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Մարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կաղրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9. Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: Թեմա 11. Ձեռնարկատիրական ոիսկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. М.Н. Кондратьева, Е. В. Баландина, Ю. С. Трефилова «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/ 2. В.Ю. Буров, «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита – 2011. 3. В.А. Богомолова, Н. М. Белоусова, О.В. Кублашвили, Р.Ю. Роддугина, «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf// 4. С.И. Башаримова, М.В. Дасько, «Основы предпринимательства» учебное пособие. 5. Е.К. Торосян, Л. П. Сажнева, Ж. Н. Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf// .		

1. 0304/B17	2. Կրոնագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ:		
2. Ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք:		
2. Նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրոնական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. քննարկումներ		
3. բանավեճ		
4. գեկուցում		
5. ռեֆերատ		
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքը. Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր, նախապես տրամադրված հարցաշարի շրջանակներում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայութանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ալիշան Դ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Երևան, 2002:		
2. Աստվածաշունչ:		
3. Գուրան, Սոֆիա, 1929:		
4. Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908.		
5. Վладимиров Н., Овсиенко Ф., Мировые религии, М., 1998.		
6. История религии, т. 1-2, М., 2002.		

0202/B17	Մշակութարանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 Ժամ/շաբ.	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	սոուզարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութարանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ:		
2. Ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:		
2. Սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները:		
2. Վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան:		
3. Մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Աշխատելու թիմում:		
2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կորպական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ուսուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. քննարկումներ		
3. բանավեճեր		
4. ռեֆերատներ		
5. գեկուցումներ		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Սոուզարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: Թեմա 2. Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ:		
Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: Թեմա 4. Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: Թեմա 5. Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջազգետքյան, եզրակացների, հին հնդկական և չինական): Թեմա 6. Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: Թեմա 7. Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: Թեմա 8. Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: Թեմա 9. Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: Թեմա 10. Սովետնիզմի և պոստսովետիզմի դարաշրջանների մշակույթը: Թեմա 11. Հայկական մշակույթ:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Մելքոնյան Գ., Մշակութարանություն, Երևան, 2000:		
2. Սարգսյան Ս. Ա., Մշակութարանություն, Երևան, 1997		
3. Սարգսյան Ս. Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Երևան, 2004:		
4. Արյունով Ը. Ա., Ռյայկակով Ս. Ի., Կոլյուրնա անտրոպոլոգիա, Մ., 2004.		
5. Ռոզին Վ. Մ., Կոլյուրնա անտրոպոլոգիա, Մ., 1998.		

1.0201/B17	2. Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	

6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսուրման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:	
Դասընթացի խնդիրները.	
1. Զնավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ:	
2. Ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսուրման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
1. Ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:	
2. Սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. Մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները:	
2. Վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը:	
3. Մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. Աշխատելու թիմում:	
2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կոռական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը.	
Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:	
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. դասախոսություն	
2. քննարկումներ	
3. բանավեճեր	
4. ուժեքատներ	
5. գեկուցումներ:	
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:	
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.	
Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրուցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:	
14.Հիմնական գրականության ցանկ.	
1. Бабосов Е.М. Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. ISBN 985-6577-74-8	
2. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва: Альфа-М; Инфра-М, 2011.	
3. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г.	
4. Долгоруков А.М. От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011.	
5. Ельмееев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.)	
6. Кравченко А.И. Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М.: МГУ, 1998.	

1. 0201/B17	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեմիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Դասընթացի խնդիրները.

- Ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները:
- Ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները:
- Ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից:
- Ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները:
- Ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսաբանկային համակարգը:
 - Վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները:
- գ. քննիչանրական/փոխանցելի կարողություններ**
- Աշխատելու թիմում:
 - Տրամաբանության ճիշտության հաստատում:
 - Գրանցում և աշխատանքներ:
 - Հաջորդական հանրության հետաքրքրություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Դասախոսություններ
- Մեմինարներ, քնարկումներ և քանավեճեր
- Խմբային աշխատանքներ
- Ռեժիսուրներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար **ստուգայքն** անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգայքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսական գարգամման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: **Թեմա 4.** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախքների տնտեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Զերնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տնտեսակները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների զների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշները: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումները: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականությունը: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտրի տեսությունը: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գործնի Զ., Տնտեսագիտություն: ԵՊՏՀ հրատ., Երևան, 1999:
- Սամուելյան Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Երևան, 1997:
- Макконнелл К.Р., Брюо С.Л. Економика. 17-ое изд., Москва, 2009.
- Економическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998

1. 0304/B17	2. Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության		

առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները:
2. Ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները:
3. Ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

աս. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները:
2. Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները:
3. Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները:
2. Մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:
3. Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
2. Աշխատելու թիմում:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջցիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճեր
4. գեկուցումներ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքար. Ստուգաքարն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաքարը համարվում է հանձնված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն:

Թեմա 6. Քաղաքական ռեժիմներ: **Թեմա 7.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր:

Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարախոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Քաղաքագիտություն: ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:
2. Буренко В.И., Журавлев В.В., Политология. Изд-во Моск. гуманит. ун-та, Москва, 2004.
3. Гаджиев К.С. Политология. Москва, 2005.
4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999.
5. Пушкирева Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002.
6. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.

1. 0305/B18	2. Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի պրակտիկում - 1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 0/90/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ստուգ գիտելիքներ ոռւսաց լեզվի ուղղագրությունից և կետադրությունից, կատարելագործել նրանց ընդհանուր գրագիտության մակարդակը և բարձրացնել խոսակցական ոռւսաց լեզվի հմտության մակարդակը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝		
ա. Ամսանագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու ոռւսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության կանոնները,		
2. բացատրելու ոռւսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության հիմնական սկզբունքները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ,		
2. ցույց տալու առաջացած խնդիրների լուծման եղանակները,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),		
2. կիրառելու ունեցած գիտելիքները, բնկայելու նոր գիտելիքները և տարածելու դրանք:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոռւս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնամիջության առաջադիմությունները,		
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գործնական պարապմունքներ,		
2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ,		
3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք, 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
2-րդ ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք, 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Ուսուաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության հիմնական սկզբունքները: Թեմա 2. Ուսուաց լեզվի ձայնավոր և բաղադայն հնչյունները: Թեմա 3. Ուսուաց լեզվի ձայնավորների ուղղագրությունը արմատներում: Թեմա 4. Ուսուաց լեզվի բաղադայնների ուղղագրությունը արմատներում: Թեմա 5. Ե և Ե՛ նշանները: Թեմա 6. Ուսուերենի նախածանցների ուղղագրությունը: Թեմա 7. Վետադրական նշանները ուսուերենի պարզ նախադասությունում: Թեմա 8. Ուսուերենի բառերի բուն և փոխարերական իմաստները:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ակոպյան Ա.Վ., Ղազարով Դ.Յ., Մկրտիչյան-Լալայն Ս.Ա., Ռուսская орфография в упражнениях. Учебное пособие. – Ер.: Изд-во ЕГУ, 2013.		
2. Գրիгорյան Ն.Ա., Ռусский язык. Тесты и упражнения для подготовки к Единому государственному экзамену. – М.: Айрис-пресс, 2006.		
3. Ռозенталь Դ.Է., Գոլуб Ի.Բ., Ռусская орфография и пунктуация. – М.: Русский язык, 1990.		
4. Տկաченко Հ.Գ., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М.: Рольф, 2000.		
5. Տկաченко Հ.Գ., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. – М.: Рольф, 2001.		

1. 0305/B19	2. Լեզվաբանության ներածություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է նախնական գիտելիքների հաղորդել լեզվաբանական հիմնական հասկացությունների մասին, ինչպիսիք են, օրինակ, լեզվական և խոսքային հայեցակերպերը, լեզվի նշանային բնույթը, լեզվի կառուցվածքային և համակարգային բնութագրերը, լեզվի գոյության ձևերը, լեզուների ծագումնաբանական և տիպարանական դասակարգումները և այլն, ներկայացնել լեզվաբանության բաժինների և ուղղությունների, լեզվաբանական գիտակարգերի և միջզիտակարգերի բնութագրերը, լեզվաբանական հետազոտության հիմնական մեթոդները և դրանց դերը լեզվաբանության որպես գիտության զարգացման գործում:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ըմբռնելու լեզվի նշանակությունը՝ որպես մարդկության հաղորակցման կարևորագույն միջոցի,
2. ձանաչելու լեզվի դերը՝ որպես մարդկության հոգևոր և նյութական մշակույթի պատմության գանձարանի,
3. ներկայացնելու լեզվի հասարակական գործառությները,
4. ներկայացնելու ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու լեզվական ճանաչողությունը՝ ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու ժամանակ,
2. զնահատելու արտարին և ներքին գործոնների դերը լեզվական փոփոխությունների հարցում,
3. տարբերակելու լեզուների ծագումնաբանական և պատահական ընդհանրությունները,
4. օգտագործելու ձեռք բերված գիտելիքները դասավանդման գործընթացում,
5. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ստեղծագործարար կիրառելու ստացած գիտելիքները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ուսուերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություն

2. Սեմինար

3. հարցադրումներ և քննարկումներ,

4. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաժկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեզուն որպես լեզվաբանության առարկա (լեզվի բնութագրերը, լեզվի բնորոշումը, լեզվի գոյության ձևերը): **Թեմա 2.** Լեզվաբանության բաժինները, գիտաճյուղերը և լեզվաբանական մեթոդները: **Թեմա 3.** Հնչյունաբանություն (հնչյունախոսություն, հնչույթաբանություն, պատմական հնչյունաբա-

նություն): **Թեմա 4.** Բառագիտություն (բառագիտության առարկան, իմաստաբանություն, իմաստափոխություն, տերմինագիտություն, բառարանագիտություն): **Թեմա 5.** Քերականություն (ձևաբանություն, շարահյուսություն): **Թեմա 6.** Լեզվի զարագացումը (լեզվի ներքին զարգացումը, լեզվական ազդեցությունների տեսակները): **Թեմա 7.** Լեզուների ծագումնաբանական և տիպարանականդասակարգումները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Աղայան Է.Բ., Լեզվաբանության հիմունքներ, Ե., 1987
2. Վենդինա Տ.Ի., Վведение в языкознание, М., 2003
3. Կամչատնու Ա.Մ., Նիկոլինա Հ.Ա., Վведение в языкознание, М., 2010
4. Րեֆորմատսկի Ա.Ա., Վведение в языкоковедение, М., 1996
5. Շիրոկով Օ.С., Յաзыковедение: введение в науку о языках, М., 2003

1. 0305/B20	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին ոռուսաց լեզվի հնչյունային և հնչույթային համակարգերին, ներկայացնել ժամանակակից ոռուսաց լեզվի հնչյունաբանության խնդիրները, կատարելագործել ոռուսերների արտասահմանությունը:

8. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. Ասանազիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ստարբերակելու տառ, հնչյուն և հնչույթ հասկացողությունները,
2. Տալ հնչյունների դասակարգումը և բնութագիրը,
3. Բացատրելու հնչյունափոխության տեսակները,
4. Տարբերակելու հատույթային և վերհատույթային միավորները,
5. Բացատրելու վերհատույթային հնչյունական միջոցները,
6. Թվարկելու վերհատույթային հնչյունական միջոցների գործառույթները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Բացատրելու ուղղախոսության՝ ճիշտ արտանության, կանոնները,
2. Կիրառելու վերհատույթային հնչյունական միջոցները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Գրագետ շարադրելու մասնագիտական նյութը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից ոռուս բանախրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա5. Ներկայացնելու ոռուսերների հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և բարզմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ոռուսերների հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոռուսերների գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խնտերակտիվ դասախոսություն,
2. Ճայնագրությունների ունկնդում և քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափամիջներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հնչյունաբանություն: Հնչյուն, հնչույթ, տառ: Հնչյունաբանության տեսակները: Հնչյունների դասակարգումը և բնութագիրը: Հնչյունային տառապարձություն: **Թեմա 2.** Ուղղախոսություն՝ ճիշտ արտասանություն: Զայնավոր ու բաղաձայն հնչյունների ճիշտ արտասանության կանոնները: **Թեմա 3.** Վերհատույթային հնչյունաբանություն: Վերհատույթային հնչյունական միջոցները՝ շեշտ, հնչերանգ: Վերհատույթային միավորների տեսակները՝ վանկ, հնչաբառ, խոսքային տակտ, ֆրազ: **Թեմա 4.** Հնչերանգի տեսակները տարրեր բնույթի նախադասություններում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Касаткин Л.Л., Современный русский литературный язык. Фонетика. /Под ред. П.А.Леканта/. 5-е изд. М.: Изд-во Юрайт, 2017.
2. Панов М.В., Современный русский язык. Фонетика. М.: Высшая школа, 1979.
Լրացուցր գրականության ցանկ.
3. Аванесов Р.И., Фонетика современного русского литературного языка. М., 1956.
4. Брызгунова Е.А., Звуки и интонации русской речи. 5-е изд., М.: Русский язык, 1983.
5. Виноградов В.А., Консонантизм и вокализм русского языка. Практическая фонология. М.: МГУ, 1970.
6. Касаткин Л.Л., Современный русский язык. Фонетика. М.: Academia, 2006.

1. 0303/B21	2. Առաջին բուժօգնություն և երեխայի առողջության պահպանման հիմունքներ	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 15/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքների հիվանդներին և տուժածներին գրագետ և ճիշտ օգնություն կազմակերպելու վերաբերյալ, ինչպես նաև զարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին օգնություն ցույց տալու, վիճակը վերահսկելու և տեղափոխելու համար, ուսանողների մոտ զարգացնել բժշկա-հիգիենիկ դաստիարակություն, պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի արտակարգ իրավիճակների պայմաններում, ճիշտ կազմակերպել խնամքը և տեղափոխում հիվանդների և վիրավորների

նկատմամբ:

Դասընթացի խնդիրները.

- գարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններնադեսների տուժածներին առաջին օգնություն ցույց տալու, նվիճակը վերահսկելու համար և տեղափոխելու համար,
- պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի արտակարգ իրավիճակներին պայմաններում, ձիւ կազմակերպել խնամք և տեղափոխում հիվանդների և վիրավորների նկատմամբ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու բժշկա-հիգիենիկ դաստիրակության կանոնները:
- Թվարկելու երեխայի առողջության պահպանման մեխանիզմները, բնութագրելու դրանց առանձնահատկությունները:
- Թվարկելու տարբեր վտանգավոր իրավիճակներում տուժածի քննության և առաջին բուժօգնության ձևերը:
- Թվարկելու երեխաների տարբեր տարիքային խմբերի համար ռիսակյին հանդիսացող վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունները և ներկայացնելու դրանց դեմ պայքարելու ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Ցուցադրելու և կիրառելու հիգիենայի պահպանման կանոնները պրակտիկ աշխատանքում:
- Ցուցադրել առաջին բուժօգնության հնարները (վիրակապում, բեկալի տեղադրում, շերմաչափում, պուլսի որոշում) գործնական ստեղծած իրավիճակներում:
- Համապատասխան վայրերում իրականացնելու տուժածների առաջին բուժօգնություն (ստամոքսի լվացում, հոգնա, այրվածքի մակերեսի և խորության որոշում և այլն):
- Կազմակերպելու և ցուցադրելու առաջին օգնություն ցրտահարված տուժածներին:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Անհրաժեշտորթյան դեպքում կիրառելու առաջին բուժօգնության հնարները հասարակական վայրերում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և ադապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմով՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Դասախոսություն
- Մեմինար
- հարցադրումներ և քննարկումներ,
- լաբորատոր աշխատանքներ,
- տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Նախատեսված **2 ընթացիկ ստուգումներից** յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Հասկացություն հիվանդության մասին: Տուժածի քննության մեթոդները: **Թեմա 2.**Վերակենդանացման միջոցառումներ: **Թեմա 3.** Թունավորումներ: **Թեմա 4.** Վնասվածքներ: **Թեմա 5.** Զերմային խանգարումներ: **Թեմա 6.** Արյունահոսություններ: **Թեմա 7.** Վիրակապություններ: Վիրակապություններ: **Թեմա 8.** Առողջ ապրելակերպի կանոնները: **Թեմա 9.** Ինֆեկցիոն հիվանդություններ: **Թեմա 10.** Սեռավարակներ: Անվտանգ սեռական կապեր: Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ռожинский М.М, Катовский Г.Б., Оказание доврачебной помощи, Медицина, Москва, 1981.

1. 0305/B23	2. Գրականագիտության ներածություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել գրականագիտական հիմնական հասկացությունները, գրականության կապը արվեստի մյուս տեսակների հետ, գրականության զարգացման օրինաչափությունները, լեզվաբարտահայտչական միջոցները, տաղաչափական հիմնական հասկացությունները, գրական գործընթացի տարրերը (գրական ժանրեր, սեռեր, ուղղություններ):

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք:

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Նկարագրելու գրականագիտության բաժինների փոխադարձ կապը, գրականության և արվեստի մյուս տեսակների առնչությունները,
2. Բացատրելու գրական ժանրերի տարրերակման սկզբունքները,
3. Նկարագրելու գրականության լեզվաբարտահայտչական միջոցները, տաղաչափական համակարգերի առանձնահատկությունները,
4. Բացատրելու գրականագիտական հիմնական հասկացությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Տարրերակելու գրական ստեղծագործությունների կառուցվածքային և ժանրային առանձնահատկությունները,
2. Վերլուծելու գրական երկերը լեզվական, տաղաչափական սկզբունքների տեսանկյունից,
3. Գործնականում իրականացնելու գրականագիտական ուսումնասիրություններ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. հավաքելու և համակարգելու գրականագիտական հասկացությունների վերաբերյալ տվյալները,
2. Անկախացնելու գրական երկի տարրեր մակարդակների (կառուցվածքային, լեզվական, տաղաչափական, սյուժետային) վերլուծության սկզբունքները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից որու բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ուսուերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարրերակելու ոուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարրեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3. կառուցվելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. սեմինար պարապմունքներ և քննարկումներ,
3. գրական երկերի լեզվական, տաղաչափական և ժանրային վերլուծություններ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ սոսուզում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ սոսուզում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գրականագիտությունը և նրա բաժինները: **Թեմա 2.** Գրականությունն արվեստների համակարգում: **Թեմա 3.** Գեղարվեստական պատկեր, նրա տեսակները: **Թեմա 4.** Գրական երկի բովանդակության և ձևի միասնությունը: **Թեմա 5.** Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: **Թեմա 5.** Գրական երկի թեման և թեմատիկան: **Թեմա 6.** Գրական երկի կոմպոզիցիան, սյուժեն և ֆարուշան: **Թեմա 7.** Չափածու երկի կառուցվածքը. տաղաչափական համակարգեր: **Թեմա 8.** Գրական սեռեր և ժանրեր: **Թեմա 9.** Գրական մեթոդներ, ուղղություններ, հոսանքներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Էդ. Զքրբաշյան, Գրականագիտության ներածություն, Երևան, 2011:
2. Զ. Ավետիսյան, Գրականության տեսություն, Երևան, 1998:
3. Ռ. Ուելլեր, Օ. Ուորրեն, Գրականության տեսություն, Երևան, 2008:
4. Գրականության տեսության արդի խնդիրներ, Երևան, 2016:
5. В.Е.Хализев, Теория литературы, Москва, 2005.

4. 2 ԺԱՄ/ՀԱՐ.	5. 22/0/8
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման
<p>Դասընթացի նպատակն է նպաստել ապագա մանկավարժի ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ մանկավարժական աշխարհայացքի ձևավորմանը, ապահովել մանկավարժի անհրաժեշտ տեսական և գործնական պատրաստվածության մակարդակը:</p>	
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p>	
<p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>	
<p>1. ներկայացնելու մանկավարժական գործունեության հիմնական բնութագրերը,</p>	
<p>2. սահմանելու մանկավարժի առաքելությունը,</p>	
<p>3. թվարկելու և բացատրելու ուսուցչի մասնագիտական որակները,</p>	
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>	
<p>1. կիրառելու մանկավարժական նոր տեխնոլոգիաները,</p>	
<p>2. ընտրելու առաջացած մանկավարժական կոնֆլիկտների լուծման եղանակները,</p>	
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>	
<p>1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, Էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),</p>	
<p>2. վերլուծելու մանկավարժական առկա խնդիրները և գնահատելու դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները:</p>	
<p>Դասընթացը ձեռվորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p>	
<p>Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր SSS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p>	
<p>Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p>	
<p>Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,</p>	
<p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p>	
<p>1. դասախոսություն,</p>	
<p>2. գործնական պարապմունք,</p>	
<p>3. ռեժիսուրաների ներկայացում և քննարկում:</p>	
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p>	
<p>Եզրափակիչ բանակոր քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>	
<p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p>	
<p>Թեմա 1. Ուսուցչի մասնագիտության ներածություն Թեմա 2. Մանկավարժական գործունեության ծագումն ու զարգացումը: Թեմա 3. Մանկավարժական գործունեության տեսակները: Թեմա 4. Մասնագիտական գործունեության բնութագրերը: Թեմա 5. Մանկավարժական հիմնական գործունեությունը՝ մարդու կենսագործունեության համակարգում: Թեմա 6. Ուսուցչի մասնագիտական գործիմացություն, զարգացման էությունը, համակարգը, բովանդակությունը: Թեմա 7. Մանկավարժական մասնագիտությունների զարգացման հեռանկարները՝ նոր հասարակական, տնտեսական տեղեկատվական պայմաններում: Թեմա 8. Մանկավարժական գաղափարների, մանկավարժական հաղորդակցման էությունը: Թեմա 9. Ուսուցչի մասնագիտական որակները, դրանց զարգացման և կատարելագործման ուղիները: Թեմա 10. Ընդհանուր և մանկավարժական մշակույթը: Թեմա 11. Մանկավարժական մշակույթի հիմնական տարբերը: Թեմա 12. Վարպետությունն ու տեխնիկան ուսուցչի մասնագիտության մեջ: Թեմա 13. Կրթությունը որպես հասարակության տնտեսական, սոցմշակութային, հոգևոր զարգացման արտացոլում: Թեմա 14. Մանկավարժական կրթօջախները: Թեմա 15. Մանկավարժական կրթության իրականացման եղանակները: Թեմա 16. Ուսուցչի մասնագիտական կայացում: Թեմա 17. Մասնագիտական կայացման հակասություններն ու ճգնաժամերը: Թեմա 18. Մանկավարժի ինքնակրթության աղբյուրները: Թեմա 19. Հասկացություն անձնային մասնագիտական հեռանկարի մասին: Թեմա 20. Մանկավարժի մասնագիտական աճը:</p>	
<p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p>	
<p>1. Հանրակրթական ուսումնական հաստատության ուսուցչի որակավորման տարակարգի բնութագրիչները, դրանց շնորհման չափանիշները և անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը (2013):</p>	
<p>2. Աստվածատրյան Մ., Թերզյան Գ., Թորոսյան Ա., Շարիսարյան Հ., «Տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառումը հանրակրթական դպրոցում», Երևան, Ասողիկ,</p>	

2004.- 226էջ:

3. Բուդայան Ա.Ս., Կարաբեկյան Ս.Բ., «Կոմպետենցիաների ձևավորմանն ուղղված կրթական ծրագրերի կառուցում և իրականացում: Մեթոդական ուղեցույց» - Բարձրագույն կրթության ուսումնավարական հետազոտությունների ազգային կենտրոն. - Եր., «Թասկ» ՍՊԸ, 2010, 110 էջ:
4. Բուդայան Ա.Ս., Մանասյան Ն.Վ., Մանթուրյան Մ.Գ., Հայաստանի բարձրագույն կրթության բարեփոխումների առկա վիճակը և հեռանկարները Բոլոնիայի գործընթացի համատեքստում: Զեկույց/ Բարձրագույն կրթության ուսումնավարական հետազոտությունների ազգային կենտրոն, - Երևան, Փրինթինֆո, 2012, -222 էջ:
5. Մկրտչյան Մ., Ուսուցման կոլեկտիվ եղանակի իրականացման մեթոդաբանական, տեսական և գործնական հարցերը: Երևան, 2011, 148 էջ:

1. 0305/B27	2. Ոռու գրականության պատմություն /ոռու բանահյուսություն, 18-րդ դարի ոռու գրականություն/	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 60/0/15	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>Դասընթացի նպատակն է նկարագրել ոռու բանահյուսության հիմնական ժանրերն ու դրանց յուրահատկությունները, ներկայացնել հին ոռու գրականության պատմական զարգացումը և գրական երկերի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, լրացրանել 18-րդ դարի ոռու գրականության հիմնական միտումները, գրական ուղղությունները և ակնառու ստեղծագործությունները:</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նկարագրելու ոռու բանահյուսության ժանրային համակարգը, ներկայացնելու և մեկնաբանելու հին ոռու գրականության և 18-րդ դարի ոռու գրականության կարևոր ստեղծագործությունները, 2. բացատրելու գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, բնութագրելու գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու տարբեր ժանրերի, ոճերի միջնադարյան տեքստեր, 2. բնութագրելու XVIII-րդ դարի հիմնական գրական ուղղությունները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր: <p>Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոռու բանահյուսության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնահարության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ոռուերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ոռուական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանահյուսության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեժիսուրաների ներկայացում և քննարկում: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Ըուս բանահյուսության ժանրային համակարգը: Ծիսական և օրացուցային բանահյուսություն:

Թեմա 2. Էպիկական ժանրերն ու նրանց գեղարվեստական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Կիևյան Ըուսիայի գրականության ժանրային առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Ըուս գրականության առանձնահատկությունները մոնղոլ-թաթարական արշավանքների շրջանում: **Թեմա 5.** 17-րդ դարի ոսւս գրականությունը: Կլասիֆիկմը ոսւս գրականության մեջ (Տրեղիակովսկի, Լոմոնտով, Սումարոկով): **Թեմա 6.** 18-րդ դարի դրամատորգիան (Սումարոկով, Ֆոնվիզին): 'Դերժավինի պոեզիան': Կարամզինը՝ ոսւս սենտիմենտալիզմի հիմնադիր:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Аникин В.П., Русское устное народное творчество. М., 2004
2. Зуева Т.В., Кирдан Б.П., Русский фольклор. М., 2002
3. Коровин В.И., Древнерусская литература, М., 2003
4. Лебедева О.Б., История русской литературы XVIII века. М., 2000

1. 0305/B25	2. Ժամանակակից ուսաց լեզվի բառագիտություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին արդի ուսւերենի բառահամակարգին, բառապաշտի ձևավորման աղբյուրներին և ուղիներին, բառապաշտի իմաստային և ոճային առանձնահատկություններին:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարագրելու բառույթի լեզվական հատկանիշները,		
2. բացատրելու բառույթի իմաստային նրբերանգները,		
3. մատնանշելու բառույթի և դարձվածքի իմաստային և ոճային առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Մեկնաբանելու և ճիշտ օգտագործելու ուսւերենի բառապաշտը,		
2. խմբագրելու տեքստը ճիշտ բառօգտագործման տեսանկյունից,		
3. մեկնաբանելու և ճիշտ օգտագործելու ուսւերենի դարձվածքները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ուսու բանահյուսության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,		
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա5. ներկայացնելու ուսւերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն,		
2. վերարտադրողական մեթոդ,		
3. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ,		
4. հետազոտական մեթոդ,		
5. նախագծերի կազմում:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,		
2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Բառը որպես հիմնական լեզվամիջավոր: Բառապաշտը որպես համակարգ: Բառիմաստը և նրա բաղադրիչները: Բառային և քերականական իմաստ: Թեմա 2. Ուսւերենի հիմնական բացատրական բառարական բառարանները: Բառարանի կազմության հիմնական սկզբունքները: Թեմա 3. Բազմիմաստ բառեր: Համանուն բառեր: Հարանուն բառեր: Հոմանիշներ: Հականիշներ: Հնացած բառեր: Նոր բառեր: Փոխառություններ: Բառբարային բառեր: Եզրույթներ: Ժարգոնային բառեր: Թեմա 4. Դարձվածքաբանության սկզբունքները: Դարձվածքը և բառը: Դարձվածքը և ազատ բառակապակցությունը: Դարձվածքների տեսակները:		

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Солодуб Ю.П., Альбрехт Ф.Б., Современный русский язык. Лексика и фразеология современного русского языка (сопоставительный аспект). Учебник. М.: Флинта, Наука, 2002.
- Сузdal'цева В.Н., Практикум по современному русскому языку. Лексика. Фразеология. М.: Аспект Пресс, 2004.
- Сулименко Н.Е., Современный русский язык. Слово в курсе лексикологии. Учебное пос. М.: Флинта: Наука, 2006.
- Фомина М.И., Современный русский язык. Лексикология. Учебник. Изд-е 4-е, испр. М.: Высшая школа, 2003.
- Шанский Н.М., Лексикология современного русского языка. М.: Просвещение, 1972.
- Шмелев Д.Н., Современный русский язык. Лексика. Изд-е 4-е, стереотипн. М.: URSS, КомКнига, 2006.

1. 0305/B24	2. Ժամանակակից ուսաց լեզվի պրակտիկում – 2	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 0/75/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և կատարելագործել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները ուղղագրությունից, կետադրությունից, բառապահարից, գրագիտությունից ընդհանրապես, զարգացնել ուսւերենի հաղորդակցային հմտությունները:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիկական մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու ուսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության կանոնները, բացատրելու ուսւերենի բառապահարի, բառակազմության և ձևաբանության լայն հնարավորությունները խոսքի վերաբարձրման ընթացքում, <p>բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, նշելու առաջացած խնդիրների լուծման եղանակները, <p>գ. Քննիանքական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ), ստեղծագործարար կիրառելու ստացած գիտելիքները և տարածելու դրանք: <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից ուսաց բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,</p> <p>Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Բ7. Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> գործնական պարապմունքներ, գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ, բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ: <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին քննություն. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ քննություն. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ուսաց լեզվի ինքնուրույն խոսքի մասերի՝ բայի, գոյականի, ածականի, թվականի, դերանունի ուղղագրությունը: Թեմա 2. Հոմանիշների, հականիշների, նույնանունների, հարանունների կիրառումը խոսրությամբ: Թեմա 3. Ուսւերենի դարձվածարանության գործնական ներուժը: Թեմա 4. Ուսւերենի բառակազմության հնարավորությունները խոսրությամբ: Թեմա 5. Ուսաց լեզվի ձևաբանության համակարգը. բայերի, գոյականների, ածականների, թվականների, դերանունների ձևավորման և կիրառման առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Կետադրական նշանները ուսւերենի բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններում:</p>		

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Акопян А.В., Газарова Д.Ю., Мкртычян-Лалаян С.А., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие. – Еր.: Изд-во ЕГУ, 2013.
2. Кудинова А.В., Правописание Н и НН в различных частях речи. – М.: Экзамен, 2010.
3. Ласкарева Е.Р., Чистая грамматика. – СПб.: Златоуст, 2012.
4. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б., Русская орфография и пунктуация. – М.: Русский язык, 1990.
5. Ткаченко Н.Г., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М.: Рольф, 2000.
6. Ткаченко Н.Г., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. – М.: Рольф, 2001.
7. Хавронина С.А., Широченская А.И., Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises). – М.: Русский язык. Курсы, 2012.

1. 0303/B26	2. Մանկավարժության տեսություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է նպաստել ապագա մանկավարժի ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ մանկավարժական աշխարհացքի ձևավորմանը, ապահովել մանկավարժին անհրաժեշտ տեսական և գործնական պատրաստվածության մակարդակը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ուսումնասիրել գործնական մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,
2. բացահայտել ուսուցչի մասնագիտական գործունեության առանձնահատկությունները,
3. ուսումնասիրել մանկավարժական կրթության իրականացման եղանակները:

8. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Բնութագրելու մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, բացահայտելու մանկավարժության ծագումն ու զարգացման փուլերը, սահմանելու մանկավարժության հիմնական հասկացությունները:
2. Նկարագրելու մանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում, բացահայտելու մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ:
3. Մեկնարանելու մանկավարժական գիտության մեթոդաբանությունը, մանկավարժական հետազոտությունների իրականացման գիտական մեթոդները, մանկավարժական գործընթացի բաղադրամասերը, փուլերը և օրինաչափությունները:
4. Ներկայացնելու ՀՀ կրթական համակարգի առանձնահատկությունները, կրթության նպատակը և բովանդակությունը կրթական բարեփոխումների արդի փուլում:
5. Թվարկելու և բացատրելու անձի զարգացման և սոցիալականացման վրա ազդող գործուները:
6. Սահմանելու ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման սկզբունքները, թվարկելու դրանց իրականացման մեթոդները, ձևերը և տեխնոլոգիաները, ներկայացնելու ուսուցման արդյունքների ստուգման և գնահատման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, դաստիարակության համակարգի բաղադրամասերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կիրառելու տեսական գիտելիքները մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում:
2. Կատարելու գիտառուսումնական հետազոտություն, վերլուծելու, համակարգելու, ամփոփելու և իմաստափորելու հետազոտության արդյունքները:
3. Օգտվելու ուսումնական տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներից, հավաքագրելու, համակարգելու և նպատակային կիրառելու մասնագիտական տեղեկատվությունը:
4. Մանկավարժական պրակտիկայի ընթացքում զուգակցելու ուսուցման և դաստիարակության ավանդական և նոր տեխնոլոգիաները, կիրառելու ուսումնադասատիարակչական արդյունքների ստուգման և գնահատման ժամանակակից ձևերը:
5. Ըստ ուսուցման և դաստիարակության նպատակների ձևակերպելու ուսումնադասատիարակչական խնդիրներ և նախագծելու դրանց լուծման ուղիներ:
6. Ուսումնական բանավեճերի ընթացքում հիմնավորելու մանկավարժական հասկացությունները, սկզբունքները, օրինաչափությունները, արտահայտելու սեփական դիրքորոշումներն ու տեսակետները, դրսորելու համագործակցային և հաղորդակցական կարողություններ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Մասնագիտական միջավայրում դրսորելու իր մանկավարժական մեթոդաբանական գիտելիքները:
2. Կրթական համակարգում պահպանելու աշակերտ և ուսուցիչ ուսումնական փոխամագործակցություն՝ հաշվի առնելով դրանց առանձնահատկությունները:

3. Մանկավարժական տարարնույթ իրավիճակներում լուծելու ուսումնական խնդիրներ:
10. Դասընթացը ձեավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ք5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:
Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. դասախոսություններ (պրոբեմային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն պրեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սադրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),
2. թիմային աշխատանքներ,
3. քննարկումներ,
4. հետազոտական սեմիանարներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,
2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով, Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Մանկավարժությունը որպես գիտություն: Մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները և գործառույթները: Թեմա 2. Մանկավարժության մեթոդաբանությունը և գիտահետազոտական մեթոդները: Թեմա 3. Անձի սոցիալականացման գործնթացը: Թեմա 4. Մանկավարժական գործնթացը որպես համակարգ և ամբողջական երևույթ: Թեմա 5. Կրթական համակարգը ՀՀ-ում: Թեմա 6. Դիդակտիկան որպես մանկավարժական տեսություն: Թեմա 7. Ուսուցման գործնթացը որպես ամբողջական համակարգ: Թեմա 8. Ուսուցման օրինաչափությունները, սկզբունքները և դրանց դասակարգումը: Թեմա 9. Ուսուցման մեթոդներն ու միջոցները: Թեմա 10. Ուսուցման գործունեության արդյունքների ստուգումն ու գնահատումը: Թեմա 11. Ուսուցման կազմակերպման ձևերը: Թեմա 12. Ուսուցման գործունեության արդյունքների ստուգումն ու գնահատումը: Թեմա 13. Դաստիարակության գործնթացի էությունը և բովանդակությունը: Թեմա 14. Դաստիարակության սկզբունքները: Թեմա 15. Դաստիարակության մեթոդները միջոցները և ձևերը: Թեմա 16. Անձի դաստիարակությունը կողեւկտիվում և ընտանիքում: Թեմա 17. Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման հիմնական կողմերը: Թեմա 18. Գեղագիտական դաստիարակություն: Թեմա 19. Աշխատանքային և ֆիզիկական դաստիարակություն: Թեմա 20. Դասղեկի աշխատանքը հանրակրթական դպրոցում: Թեմա 21. Հանրակրթական դպրոցի կառավարումը և դեկանականը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Ամիրջանյան Յու.Ա., Մանկավարժություն, Մանկավարժ. հրատ., Երևան, 2005
2. Ղույումյան Գ.Ե., Մանկավարժություն, գիրք 1, Զանգակ-97, Երևան, 2005
3. Պիդասիստ Պ.Ի., Պեդագոգիկա, Յորակ, Մոսկվա, 2011
4. Պուդասիստ Ի.Պ., Պեդագոգիկա, 2002
5. Սևակ Մարտիրոսյան, Պատմություններ, Երևան, 2012
6. Սլատениն Վ.Ա., Պեդագոգիկա: Սևակ, Ակադեմիա, Մոսկվա, 2011
7. Կոճասպիրով Գ.Մ., Պեդագոգիկա: Սևակ, Գարդարիկ, Մոսկվա, 2007

1. 0303/B28	2. Ընդհանուր հոգեբանություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ հոգեբանության հիմնական հասկացություններին, մեթոդներին, խնդիրներին և բնագավառներին, գիտելիքների ձեռք բերել հոգեկան գործնթացների, վիճակների և հատկությունների, անձի զարգացման և ձևավորման մեխանիզմների և օրինաչափությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձեռք բերել հոգեբանական և մանկավարժական գործունեությունն արդյունավետ իրականացնելու գործնական հմտություններ և կարողություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. տալ ընդհանուր պատկերացում հոգեբանության առարկայի, մեթոդների և ժամանակակից բնագավառների մասին,		
2. ուսումնասիրել հոգեկան գործնթացների հիմնական տեսակները, դրանց օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները,		
3. ծանոթանալ ճանաչողական գործնթացների ուսումնասիրության հիմնական մեթոդներին, դրանց		

կիրառությանն ու գործառույթներին,

4. իրականացնել ինքնուրույն տեսական և գործնական ուսումնասիրություններ՝ զարգացնելով հոգեբանության վերաբերյալ տեսական և կիրառական գիտելիքներ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Բնութագրելու հոգեբանության գիտությունը, նրա զարգացման և ուսումնասիրության բնագավառները,
- Ներկայացնելու հոգեկան գործընթացները, վիճակներն ու հատկությունները, դրանց օրինաչափությունները, անձի զարգացման և ձևավորման առանձնահատկությունները:
- Զեսակերպելու մարդու հոգեկանի սահմանումը, բնութագրելու նրա հիմքերը և կառուցվածքը, թվարկելու նրա գործառույթները:
- Հոգեկանի բովանդակության մեջ առանձնացնելու և քննարկելու հոգեկանի ձանաշողական գործընթացները, ներկայացնելու դրանց կառուցվածքը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Վերլուծելու և համարելու հոգեկան գործընթացների, վիճակների ու հատկությունների վերաբերյալ ստացած գիտելիքները, դրանք կիրառելու գործնականում:
- ինքնուրույն կատարելու ուսումնասիրություններ հոգեբանության գիտության, նրա ձանաշողական գործընթացների վերաբերյալ՝ կիրառելով ուսումնասիրած հոգեբանության մեթոդները:
- Վերլուծելու մասնագիտական գրականությունից հավաքագրած տեղեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Կատարելու և համարելու հոգեկան գործընթացների, վիճակների ու հատկությունների վերաբերյալ ստացած գիտելիքները, դրանք կիրառելու գործնականում:
- Կատարելու ուսումնասիրություններ հոգեբանության գիտության, նրա ձանաշողական գործընթացների վերաբերյալ՝ կիրառելով ուսումնասիրած հոգեբանության մեթոդները:

դ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Կատարելու միջառարկայական վերլուծություններ, համարություններ և ընդհանրացումներ:

Կառուցելու և տրամարանորեն հիմնավորելու սեփական մտքերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ք5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղավտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1. պահպանելու մասնագիտական էջիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխադաշտակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Դասախոսություններ (այրոբիկային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն արեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սաղրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),
- թիմային աշխատանքներ,
- քննարկումներ,
- հետազոտական սեմինարներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ սոսուզում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ սոսուզում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Ըսդհանուր հոգեբանության առարկան, խնդիրներն ու մեթոդները: **Թեմա 2.** Հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ, հիմնական բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանը և ուղեղը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: **Թեմա 5.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 6.** Անձի զարգացում և սոցիալականացում: **Թեմա 7.** Իմացական գործընթացները: Զգայությունները: **Թեմա 8.** Ըմբռնում, առանձնահատկությունները, տեսակները: **Թեմա 9.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները: **Թեմա 10.** Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 11.** Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 12.** Խոսք և հաղորդակցում: **Թեմա 13.** Երևակայություն և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հույզակամային ոլորտը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական տիպարանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր /Ուսումնական ձեռնարկ. Եր. ԵՊՀ հրատ. 2010, 204 էջ.
- Նալշաջյան Ա.Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1997.
- Հայրապետյան Դ., Կոզմիտիկ գործընթացների պրակտիկում ԵՊՀ հրատ. Երևան.
- Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005.

5. Маклаков А.Г., Общая психология. М., 2007.
6. Немов Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
7. Столяренко Л.Д., Психология.учебник для вузов.-СПб.: Питер,2010. 592.
8. Столяренко Л.Д., Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005.

1. 0305/B29	2. Ժամանակակից ոռւսաց լեզվի պրակտիկում – 3	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 0/75/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ոռւսաց լեզվի ուղղագրության (մասնավորապես մակրայների) վերաբերյալ, ոռւսաց լեզվի բարդ անշաղկապ նախադասության կետադրության հիմնական կանոնների վերաբերյալ:</p> <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. Ներկայացնելու ոռւսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության հիմնական կանոնները,</p> <p>2. բացատրելու ոռւսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության կանոնների հիմնական սկզբունքները,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ,</p> <p>2. մատնանշելու առաջացած ինդիքների լուծման եղանակները,</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),</p> <p>2. ստեղծագործարար կիրառելու ստացած գիտելիքները,</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. ինտերակտիվ գործնական պարապմունքներ,</p> <p>2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելարդություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ,</p> <p>3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Բարդ և բարդ ածանցավոր բառերի ուղղագրությունը: Թեմա 2. Մակրայները և նրանց ուղղագրությունը: Թեմա 3. Բարդ նախադասության հիմնական կարգերը: Թեմա 4. Բարդ անշաղկապ նախադասություն, նրա կետադրության հիմնական կանոնները և յուրահատկությունները:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Акопян А.В., Газарова Д.Ю., Мкртычян-Лалаян С.А., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие. – Еր.: Изд-во ЕГУ, 2013.</p> <p>2. Акопян К. С., Арзуманян Э.Р., Мартирян Н.И. и др., Практикум по современному русскому языку. – Еր.: Изд-во ЕГУ, 2008.</p> <p>3. Броди М., Русский язык в диктантах. Нетрадиционный подход. – М.: Рольф, 2000.</p> <p>4. Ласкарева Е.Р., Чистая грамматика. – СПб.: Златоуст, 2012.</p> <p>5. Новикова Л.И., Орфография, морфология, лексика, словообразование, фонетика, культура речи, стилистика: контрольные и проверочные работы по русскому языку: для поступающих в вузы. – М.: Экзамен, 2007.</p> <p>6. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б., Русская орфография и пунктуация. – М.: Русский язык, 1990.</p> <p>7. Ткаченко Н.Г., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М.: Рольф, 2000.</p> <p>8. Ткаченко Н.Г., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. М.: Рольф, 2001.</p>		

1. 0305/B30	2. 19-րդ դարի ոռուս գրականության պատմություն - 1	3. 6 ECTS կրեդիտ
--------------------	---	-------------------------

4. 6 ժամ/շաբ.	5. 60/0/30
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
<p>Դասընթացի նպատակների մոտ ձևավորել պատկերացում 19-րդ դարի առաջին կեսի ոուս գրականության ընդհանուր զարգացման գործընթացի մասին, ներկայացնել տվյալ ժամանակաշրջանում գերիշտող գրական ուղղությունները, նրանց միջև տեղի ունեցող գաղափարական վեճերը, լուսաբանել առանձին գրողների ստեղծագործությունը:</p>	
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> բնութագրելու 19-րդ դարի առաջին կեսի ոուս գրականության պատմամշակութային հենքը և գրական ուղղությունների հատկանիշները, ներկայացնելու դարաշրջանի ոուս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները, բացահայտելու «ոսկե դարի» գրականության դերը ոուս գրականության հետագա զարգացման գործընթացում, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> նկարագրելու նշված ժամանակաշրջանի գրականության հիմնական հեղինակներին և նրանց ստեղծագործությունները, կատարելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծություն սեմինար-պարապմունքների ընթացքում ձեռք բերված հմտությունների հիման վրա, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր: 	
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ոսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ոուսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ոուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ոսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և զրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p>	
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, գործնական պարապմունք, ուժերատների ներկայացում և քննարկում: 	
<p>12. Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>	
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. 19-րդ դարի առաջին կեսի քաղաքական և գրական-հասարակական շարժումներն ու հիմնական գրական ուղղությունները: Թեմա 2. Ռուսական ոումանտիզմի բազմազանությունն ու առանձնահատկությունները (Վ.Շուկովսկի, Ա.Բատյուշկով, պուշկինյան ժամանակաշրջանի բանաստեղծները): Թեմա 3. Առակագիր Ի.Կոխլովի և թատերագիր Ա.Գրիբոյեդովի ստեղծագործությունների տեղը և դերը ոուս գրականության զարգացման մեջ: Թեմա 4. Ա.Պուշկինի ստեղծագործությունների ժանրային բազմազանությունը (պոեզիա, արձակ, դրամատուրգիա): Թեմա 5. Ս.Լերմոնտովի ստեղծագործության տարբեր ժանրերի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, ոումանտիզմի և ռեալիզմի հարաբերակցությունը: Թեմա 6. Ն.Գոգովի ստեղծագործությունների ցիկլային կառուցվածքը և կրոնական ուղղվածությունը:</p>	
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Մանн Ю.В., Литература в первой половине XIX века: [Русская литература] // История всемирной литературы: В 8 томах . Том 6. — М.: Наука, 1989 – с. 284–292. Манн Ю.В., Русская литература XIX века: Эпоха романтизма. М.: РГГУ, 2007. Минералов Ю.И., История русской литературы XIX века (1800–1830-ые годы). М.: Высшая школа, 2007. Якушин Н.И., Русская литература XIX века (первая половина). – М.: Владос, 2001. 	

1. 0305/B31	2. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի ձևարանություն-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 60/30/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումն	
8. Դասընթացի նպատակն է համակարգված ներկայացնել արդի ոուսերենի բառակազմության եզրերն ու ձևերը, ուսանողների մոտ ձևափորել գիտական հայեցակարգ ոուսերենի ձևարանանության մասին, մանրամասնորեն նկարագրել երկու կարևորագույն անվանական խոսքի մասերը /գոյական և ածական/:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. նկարագրելու արդի ոուսերենի բոլոր ձևույթներն ու կարևորագույն բառակազմական ձևերը,		
2. հստակ ներկայացնելու իր գիտելիքները անվանական խոսքի մասերի ձևարանական առանձնահատպությունների մասին,		
3. ներկայացնելու տվյալ ոլորտի ժամանակակից հետազոտությունների ձեռքբերումները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
4. տարրերակելու ոուսերենի ձևույթները,		
5. նշելու յուրաքանչյուր բառի բառակազմության ձևը,		
6. բնութագրելու անվանական բառերն ըստ ձևարանական հատկանիշների:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանախրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնախրության առաջադիմ մեթոդները,		
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4. ներկայացնելու բանախրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Ա5. ներկայացնելու ոուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,		
Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ոուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոուսերենի գեղարվեստական տերատերին բնորոշ ոճական հնարները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն,		
2. վերլուծողական մեթոդ, որոնողական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,		
2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,		
Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Բառակազմություն. ձևույթներ, բառակազմության ձևեր: Թեմա 2. Ձևաբանություն ըստ խոսքի մասերի /9 խումբ/. գոյական, ածական:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Борисова Е.Г., Латышева А.Н., Лингвистические основы РКИ. – М.: Наука, 2003.		
2. Земская Е.А., Современный русский язык. Словообразование. – М.: Наука, 2008.		
3. Русская грамматика: В 2-х томах. Под ред. Н.Ю.Шведовой. Т. 2. – М.: Наука, 1982.		
4. Современный русский язык. Под ред. Белошапковой В.А. – М.: Высшая школа, 1989.		
5. Современный русский язык. Морфология. – М.: Русский язык, 2002.		

1. 0305/B32	2. Տարրական կրթության մանկավարժություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 24/0/6	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին մանկավարժության պատմության զարգացման պատմական փուլերին, առաջավոր փորձին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևափորել գիտելիքներ կրտսեր դպրոցականների հոգեկան զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին,		
2. ձևափորել տարրական դպրոցի հոգեքանի պրակտիկ գործունեության հմտություններ և կարողություններ:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Բնութագրելու 20-րդ դարի մանկավարժական մտքի պատմության զարգացման հիմնական փուլերը:
- Բացատրելու մանկավարժական մտքի գիտատեսական հիմքերը, ուսումնասիրության առարկան, օբյեկտը, հետազոտության մեթոդները, հիմնական աղյուրները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Օգտագործելու, տեղայնացնելու մանկավարժական առաջավոր փորձը ժամանակակից պայմաններում:
- Ընդունելու 20-րդ դարի մանկավարժական առաջավոր փորձը, մեթոդաբանությունը, աղյուրները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռւսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծության և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S_ZS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էջիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- համագործակցային աշխատանք
- ինքնուրույն առաջադրանքներ/ ռեֆերատ, աշխատանք գական երկերի վրա, էսսե, շարադրություն և այլն/
- սլայդների գործածություն թեմաների ուսուցման ընթացքում
- մուագրու և այլն:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Գ.Ի.Գյուրջյանի մանկավարժական տեսությունը, նրա գրույցներն ու ստեղծագործությունները: **Թեմա 2.** Ռ.Շտայների մանկավարժական հայացքները: **Թեմա 3.** Վալդորֆյան դպրոց, կազմակերպումը, առաձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Լ.Ս.Վիզուտսկի: Վիզուտսկու մանկավարժական տեսությունը, հիմնական աշխատությունները: **Թեմա 5.** Պ.Բլոնսկու մանկավարժական հայացքները, մանկաբանությունը: **Թեմա 6.** Ս.Շացկու մանկավարժական հայացքների ձևավորումը, նրա հիմնական աշխատությունները: **Թեմա 7.** Ս.Մոնտեսորիի ազատ դաստիարակության գաղափարները, մեթոդների պատմությունը: **Թեմա 8.** Զ.Եյուիի տեսությունը, նրա մանկավարժական տեխնոլոգիաները: **Թեմա 9.** Ա.Մալոուի մանկավարժական գաղափարները, հիմնական աշխատությունները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ամիրջանյան Յու.Ս., «Մանկավարժությունե, Երևան, 2005 թ, էջ 18.
- Ղույումյան Գ.Ե., «Մանկավարժությունե, գիրք 1-ին, էջ 14, Երևան, 2005 թ.
- Ղույումյան Գ.Ե., «Մանկավարժությունե, գիրք 1-ին, Երևան, 2005 թ, էջ 16.
- Подласый И.П., “Педагогика”, кн. 1, М., “ВЛАДОС”, 2002, с.9.
- Сластенин В.А., “Общая педагогика”, ч. 2, “ВЛАДОС”, М., 2002, с. 11.
- Смирнов В.И., “Общая педагогика в тезисах, дефинициях, иллюстрациях”, Педагогическое общество России, М., 1999, с. 21.

1.0304/B33	2. Տրամաբանություն	3. 2 ECTS կրեմիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների համար ապահովել տրամաբանության դասընթացի հիմնական հասկացությունների և օրենքների ու սկզբունքների իմացություն, որն ունի ինչպես ընդհանուր կրթական, այնպես էլ իմացարանական ու մեթոդաբանական նշանակություն: Աջակցել ուսանողին բացահայտելու և կատարելագործելու ոչ միայն իր տրամաբանական կարողությունները, այլև ձեռք բերելու գիտելիքներ, որոնք նպաստում են մասնագիտական առարկաների տեսությունների հիմնական հասկացությունների ու կառուցվածքի յուրացմանը, հետազոտական հմտությունների ձևավորմանը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- բացատրելու մտքի կառուցվածքը,
- ներկայացնելու տրամաբանական կանոնները և օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոնավորությունն ու հետևողականությունը, ձշմարիտ եզրակացությունների ստացումը և գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը,
- բացատրելու տրամաբանական գիտելիքի էռորդունը և գործառնական տեսանկյունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- մեկնաբանելու տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ,
- ձիշտ կատարելու և գնահատելու հասկացությունների հետ կապված տրամաբանական գործողությունները,
- կատարելու դատողությունների և անհրաժեշտ մտահանգումների տրամաբանական վերլուծություն և գնահատում:

գ. քննիանրական/փոխանցելի կարողություններ

- դրսերելու տրամաբանական մտածողության անհրաժեշտ մշակույթ՝ պահպանելով կանոնավոր մտածողության որոշակիության, անհակասականության, հիմնավորվածության և հետևողականության հիմնարար սկզբունքների ու դրանցից բխող մասնավոր նորմերի պահանջները:

10. Դասընթացը ձեռագործ է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները.

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն,
- քննարկում,
- անհատական աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին քննիացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ քննիացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը: **Թեմա 2.** Բազմատրամաբանության սկզբունքը: Միտք և լեզու: **Թեմա 3.** Հասկացություն: Հասկացության ծավալն ու բովանդակությունը: Հասկացության տեսակները: Տրամաբանական գործողություններ հասկացությունների հետ: Հասկացության ծավալի բաժանման էռորդունը, տեսակներն ու կանոնները: **Թեմա 4.** Սահմանման էռորդունը, տեսակներն ու կանոնները: **Թեմա 5.** Դասակարգման էռորդունը, տեսակներն ու կանոնները: **Թեմա 6.** Դատողության էռորդունը և կազմը: Պարզ և բարդ դատողություններ, դրանց տեսակները: **Թեմա 7.** Տրամաբանական մտածողության հիմնական օրենքները. որոշակիության, անհակասականության, հետևողականության և հիմնավորվածության պահանջները: **Թեմա 8.** Անհրաժեշտ մտահանգումներ, դրանց տեսակները և կոնոնները. պայմանական, բաժանմանարար, լեմատիկ և անմիջական մտահանգումներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գևորգյան Հ.Ա., Բաղդասարյան Վ.Ի., Տրամաբանություն: Եր., 2015:
- Кириллов В.И., Орлов Г.А., Фокина Н.И., Упражнения по логике. Учебное пособие. М., 2005.
- Ивлев Ю.В., Логика. Учебник. 3-е издание. М., 2005.
- Ивин А.А., Практическая логика. Учебное пособие. М., 2002.
- А.Гетманова, Логика. 9-ое изд., Москва, 2006.

1. 0303/B34	2. Մանկավարժական հոգեբանություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 24/6/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց քննիացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ուսումնական գործընթացի վերլուծության ժամանակակից մոտեցումներին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ներկայացնել ուսումնական գործընթացի կառուցվածքը,
2. Վերլուծել մանկավարժի անձնային որակների և մասնագիտական պատրաստվածության հիմնախնդիրները,
3. ծանոթացնել մանկավարժական հմտություններին և կարողություններին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

1. Բնութագրելու մանկավարժական գործունեության դերը ուսումնական գործընթացում,
2. Մատնանշելու մանկավարժական հոգեբանության մեջ կիրառվող մեղոնեչի ամբողջականությունը,
3. Ներկայացնելու կրթության հոգեբանության դերը մանկավարժական հոգեբանության մեջ,
4. Բացատրելու դաստիարակության հոգեբանության դերը մանկավարժական գործընթացում,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կարևորելու ուսուցչի դերը մանկավարժական գործընթացում,
2. Մեկնաբանելու ոսուցման հոգեբանական առանձնահատկությունները,
3. Որպես մանկավարժ գործնականում կիրառելու անձնային հոգեբանական մոտեցումներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Կիրառելու մանկավարժական ներգործության հոգեբանական մեխանիզմները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ուսուելեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.Աղյանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S_ZS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով.

Գ1.Աղյանավորելու մասնագիտական էլյուկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխարժակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություններ (պրոբեմային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն պրեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սադրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),
2. թիմային աշխատանքներ,
3. քննարկումներ,
4. հետազոտական սեմիանարներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Մանկավարժական հոգեբանության առարկան և խնդիրները: **Թեմա 2.** Ուսումնական գործունեության կառուցվածքը: **Թեմա 3.** Մանկավարժական հոգեբանության մեթոդները: **Թեմա 4.** Մանկավարժի անձնային որակների և մասնագիտական պատրաստվածության հիմնախնդիրները: **Թեմա 5.** Մանկավարժական գործունեության շարժադրիները, մանկավարժական կոլեկտիվի հոգեբանություն: **Թեմա 6.** Մանկավարժական կարողություններ և հմտություններ: **Թեմա 7.** Մանկավարժական գործունեության կառուցվածքը: **Թեմա 8.** Դաստիարակության հոգեբանություն: **Թեմա 9.** Կրթության հոգեբանություն: **Թեմա 10.** Ուսուցման հոգեբանություն: **Թեմա 11.** Ուսուցչի անձի հոգեբանություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բայյան Ա.Ա., «Մանկավարժական հոգեբանության հարցեր», Երևան: Լույս, 1983.
2. Էլկոնին Դ.Բ., «Կրտսեր դպրոցականի ուսուցման հոգեբանություն». Երևան: Լույս, 1975.
3. Էլոյան Տ.Ս., «Ուսուցիչը և նրա գործունեության հոգեբանական առանձնահատկությունները», Երևան: Լույս, 1980.
4. Այսմոնտաս Բ.Բ., Педагогическая психология: схемы и тесты. - М.: Владос, 2004. - 208.
5. Բաсова Н.В., Педагогика и практическая психология, Ростов н/Д.: Феникс, 2000. - 416.

4. 2 ժամ/շաբ.	5. 24/6/0
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման
Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել մարդու նկատմամբ անալիտիկ մոտեցում հոգեբանական տարիքի ըմբռնման տեսանկյունից, տարիքային ճգնաժամերի ընթացքում հոգեբանական օգնության արդյունավետ ձևերի կազմակերպմանը, ինչպես նաև տարիքային զարգացման շրջափուլերին, դրանց վերաբերող հոգեբանական տեսություններին:	
Դասընթացի խնդիրները.	
1. տալ ընդհանուր պատկերացում տարիքային հոգեբանություն առարկայի, խնդիրների, մեթոդների վերաբերյալ,	
2. տալ զիտելիքներ հոգեկան զարգացման պայմանների, շարժիչ ուժերի, տարիքային պարբերացման հիմնախնդիրների վերաբերյալ,	
3. սովորեցնել վերլուծել հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները.	
✓ մինչծննյան, մանկիկության և վաղ մանկության տարիքում,	
✓ նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքում,	
✓ դեռահասության և պատանեկության շրջանում,	
✓ հասուն տարիքի և ծերության շրջանում,	
4. սովորեցնել ձեռք բերած զիտելիքների ու կարողությունների շնորհիվ լուծել պրոբլեմային իրադրություններ՝ կիրառելով տարիքային հոգեբանական վերլուծությունը:	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	
ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն	
1. Ներկայացնելու տարիքային հոգեբանության ընդհանուր հարցերը:	
2. Սահմանելու հոգեկան զարգացում գաղափարը, նշելու նրա պայմաններն ու շարժիչ ուժերը, թվարկելու հոգեկան զարգացման պարբերացման հիմնախնդիրները:	
3. Բացատրելու հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները մինչծննյան /պրենատալ/, մանկիկության /նորածնություն, բուն մանկություն/ և վաղ տարիքի շրջաններում:	
4. Պարզաբանելու անձնային ոլորտի զարգացում, նախադպրոցականի հոգեկան զարգացում ու անձնավորության ձևավորում զաղափարները:	
5. Բնութագրելու անձնավորության ձևավորման ու զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները կրտսեր դպրոցական տարիքում, դեռահասության և պատանեկան շրջաններում:	
6. Բացատրելու դպրոցի նախապատրաստման հիմնախնդիրը:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. Ուսումնամիջելու և մատնանշելու տարիքային հոգեբանության հիմնախնդիրները, տարիքային շրջաբաժանման և տարիքային ճգնաժամերի հիմնահարցերը:	
2. Ուսումնամիջելու և տարբերակելու հոգեկան զարգացման շարժիչ ուժերը:	
3. Խնդնություն հետազոտելու տարբեր տարիքային փուլերում դրսևորվող հոգեկան գործընթացները:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. Գործնականում կիրառելու մանկավարժական ներգործության հոգեբանական մեխանիզմները և օրինաչափությունները: Կատարելու տարիքային հոգեբանական վերլուծություն և խնդրահարույց իրադրություններում առաջարկելու լուծումներ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադպրոցական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,	
Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր SSS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,	
Գ1.պահպանելու մասնագիտական էլիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխարժեքության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. դասախոսություններ (պրոբլեմային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն պրեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սադրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),	
2. թիմային աշխատանքներ,	
3. քննարկումներ, հետազոտական սեմինարներ:	

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին բնագիկ սոուզում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ բնագիկ սոուզում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տարիքային հոգեբանության առարկան և խնդիրները: **Թեմա 2.** Տարիքային հոգեբանության տեսական հիմնահարցերը: Անձի տարիքային տեսությունները: **Թեմա 3.** Անձնավորության անհատական զարգացումը: **Թեմա 4.** Տարիքային հոգեբանության մեթոդները: **Թեմա 5.** Նորածնության տարիքի հոգեբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Վաղ մանկություն շրջանի վերլուծությունը: **Թեմա 7.** Հոգեկանի զարգացումը նախադպրոցական տարիքում: **Թեմա 8.** Կրտսեր դպրոցական տարիքի բնութագիրը: **Թեմա 9.** Դեռահասության տարիքի առանձնահատկությունները: **Թեմա 10.** Պատանեկության հոգեբանություն: **Թեմա 11.** Հասուն տարիքների հոգեբանություն: **Թեմա 12.** Ծերության հոգեբանության բնութագիրը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Տարիքային հոգեբանություն և մանկավարժական հոգեբանություն դասընթացների ուսումնական ծրագրեր Է.Ա.Զարարյան: Դասընթացների ուս. ծրագիր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2009թ., 41 էշ:
2. Խուդոյան Ս.Ս., Անձի զարգացման ճգնաժամային տարիքները. - Եր.: Զանգակ-97, 2004.
3. Աբրամովա Գ.С., Վозрастная психология: Учеб. пособие для студентов вузов. – М.: Академия, 1997.
4. Աբրամովա Գ.С., Психология человеческой жизни: Исследования геронтопсихологии: Учеб. пособие для студентов психол. фак. вузов. – М.: Изд. центр "Академия", 2002.
5. Глуханюк Н.С., Гершкович Т.Б., Поздний возраст и стратегии его освоения. – М., 2003.
6. Смирнова Е.О., Детская психология. – М., 2003.

1. 0305/B36	2. Ժամանակակից ոուսաց լեզվի պրակտիկում – 4	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ ստույզ գիտելիքներ ոուսաց լեզվի ուղղագրության վերաբերյալ, ձևավորել որոշակի պատկերացում խոսքի գործառական ոճերի և նրանց կիրառման մասին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու սպասարկու խոսքի մասերի ուղղագրությունը և կիրառությունը,
2. Բնութագրելու ոուսաց լեզվում ուղիղ և անուղղակի խոսքերի առանձնահատկությունները,
3. Նկարագրելու խոսքի գործառական ոճերը, ներկայացնելու նրանց տեսակները և մատնանշելու կիրառությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ,
2. առաջարկելու խնդիրների լուծման եղանակները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),
2. ստեղծագործաբար կիրառելու ունեցած գիտելիքները,

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները.

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ գործնական պարապմունքներ,
2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելայրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ,
3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին բնագիկ սոուզում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ բնագիկ սոուզում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Սպասարկու խոսքի մասերը, նրանց ուղղագրությունը և կիրառությունը: **Թեմա 2.** Խոսքի գործառական ոճերը, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 3.** Ուղիղ և անուղղակի խոսք:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Акопян А.В., Газарова Д.Ю., Мкртычян-Лалаян С.А., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие. – Еր.: Изд-во ЕГУ, 2013.
2. Акопян К.С., Арзуманян Э.Р., Мартирян Н.И. и др., Практикум по современному русскому языку. – Ер.: Изд-во ЕГУ, 2008.
3. Броде М., Русский язык в диктантах. Нетрадиционный подход. – М.: Рольф, 2000.
4. Новикова Л.И., Орфография, морфология, лексика, словообразование, фонетика, культура речи, стилистика: контрольные и проверочные работы по русскому языку: для поступающих в вузы. – М.: Экзамен, 2007.
5. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б., Русская орфография и пунктуация. – М.: Русский язык, 1990.
6. Ткаченко Н.Г., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М.: Рольф, 2000.
7. Ткаченко Н.Г., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. М.: Рольф, 2001.

1. 0305/B37	2. 19-րդ դարի ոռւս գրականության պատմություն - 2	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 19-րդ դարի 40-60-ական թվականների ոռւս գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները և նշված ժամանակաշրջանի գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. լրացնելու 19-րդ դարի 40-60-ական թվականների ոռւս գրականության պատմամշակութային հենքը,
2. ներկայացնելու տվյալ դարաշրջանի ոռւս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները.

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու գրական գործերի վերլուծություն,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ոռւս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջանական մեթոդները,

Ա2.ներկայացնել ոռւսաց լեզվի բոլոր մակարդակների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, ձևաբանություն, շարահյուսություն) հիմնական սկզբունքները,

Ա3.կառուցելու տրամաբանութեն ձիշտ, փաստարկված, հատակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնել ժամանակակից ոռւսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. գործնական պարապմունք,
3. ուժերատների ներկայացում և քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին քննությունը. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ քննությունը. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,

Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.				
Թեմա 1. Սլավոնաֆիլների, լիբերալ-արևմտամետների, հեղափոխական դեմոկրատների քաղաքական և գրական հիմքերը: Թեմա 2. Նատուրալ դպրոցի ձևավորումը, կազմը և զարգացման հիմնական շրջանները: Թեմա 3. Ա.Գերցենի «Ո՞վ է մեղավոր» վեպը: Թեմա 4. Անձի և հասարակության խնդիրը: Ա. Ֆետի քնարերգության հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Ի.Գոնչարովի «Օրլումով» վեպը. Օրլումովը որպես «ռուսական կյանքի տեսակ»: Թեմա 6. Ա. Օստրովսկու թատերագրական սկզբունքները: Թեմա 7. Ֆ.Տյուտչևի աշխարհայացքը և ստեղծագործական ուղին: Թեմա 8. Ի.Տուրգենևի ստեղծագործությունները: Թեմա 9. Ն.Նեկրասովի պոեզիայի հիմնական թեմաները:				
Հիմնական գրականության ցանկ.				
1. История русской литературы. В 4-х тт. Т.3. Л.,1982. 2. Кулешов В.И., История русской литературы XIX века. М.,2005. 3. Лебедев Ю.В., История русской литературы XIX века в трех частях. М.,2007. 4. Минералов Ю.И., История русской литературы XIX века (40-60-е годы).М.,2003. 5. Недзвецкий В.А., Полтавец Е.Ю., Русская литература XIX века.1840-1860-е годы. М.,2010.				

1. 0305/B38	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն-2	3. 5 ECTS կրթիչ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 45/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է համակարգված ներկայացնել արդի ռուսերենի բառակազմության եզրերն ու ձևերը, ձևավորել գիտական հայեցակարգ ռուսերենի ձևաբանանության մասին, մանրամասնորեն նկարագրել ռուսերենի բոլոր խոսքի մասերը:

Դասընթացի ավարտին ռուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. տարբերակելու և նկարագրելու արդի ռուսերենի բոլոր տիպի բառերը,
2. հստակ ներկայացնելու իր գիտելիքները բոլոր խոսքի մասերի ձևաբանական առանձնահատկությունների մասին,
3. նշելու տվյալ ոլորտի ժամանակակից հետազոտությունների ձեռքբերումները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու ռուսերենի բոլոր տիպի բառերի ձևաբանական վերլուծություն,
2. բնութագրելու բառերը՝ օգտագործելով ժամանակակից եզրույթներ,
3. համեմատելու հիմնական և սպասարկու խոսքի մասերը բայց ձևաբանական հատկանիշների:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանափորության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջանային մեթոդները,

Ա2.ներկայացնել ռուսաց լեզվի բոլոր մակարդակների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, ձևաբանություն, շարահյուսություն) հիմնական սկզբունքները,

Ա4.ներկայացնել ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. վերլուծական մեթոդ, որոնդական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին քննթացիկ քննություն. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ քննթացիկ քննություն. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,

եղանակիչ բանագրություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հիմնական խոսքի մասերի ձևաբանություն. բայ, մակրայ, դերանուն, թվական: **Թեմա 2.**

Սպասարկու խոսքի մասեր. կապ, շարկապ, մասնիկ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Борисова Е.Г., Латышева А.Н., Лингвистические основы РКИ. М., 2003.
2. Русская грамматика: В 2-х томах. Под ред. Н.Ю.Шведовой. Т. 2.М.: Наука, 1982.
3. Современный русский язык. Под ред. Белошапковой В.А., М.: Высшая школа, 1989.
4. Современный русский язык. Морфология. М.: Русский язык, 2002.

1. 0305/B41	2. Ոուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է բանասեր ուսանողների մոտ ձևավորել ոուսաց լեզվի դասավանդման մասնագիտական հմտություններ, նրանց զինել դասավանդման արդի տեսական և գործնական մեթոդներով, ձևավորել ուսուցչի մասնագիտության հանդեպ ստեղծագործ վերաբերմունք, լեզվական ճաշակ, կարգապահություն և պատասխանատվություն, զարգացնել իր և աշակերտների աշխատանքը կազմակերպելու ունակություն:</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու ոուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի որպես գիտության պատմությունը, Բնութագրելու ոուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի ներկայիս վիճակը և քննարկելու նրա առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> գործնական աշխատանքում կիրառելու դասավանդման նոր մեթոդներ, գոյություն ունեցող մեթոդիկաների հիման վրա պատրաստելու ուսումնա-մեթոդական նյութեր ուսումնական պարագունքներ և արտադասարանային միջոցառումներ անցկացնելու համար, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պլանավորելու և անցկացնելու ոուսաց լեզվի ուսումնական գործընթացներ, վերլուծելու իր և ուրիշների դասերի կառուցվածքն ու բովանդակությունը, կազմելու ոուսաց լեզվի դասի պլան և կոնսպեկտներ, կատարելու սովորուների բանավոր և գրավոր աշխատանքների ստուգում: 		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ոուսերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ոուսերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոուսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, գործնական պարագունքներ քննարկումներ, բանավեճ, ռեֆերատ <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Մեթոդիկայի ուսումնասիրության առարկան: Ոուսաց լեզվի դասավանդման նպատակները:</p> <p>Թեմա 2. Դասավանդման մեթոդներ: Թեմա 3. Քերականական հմտությունների զարգացումը: Թեմա 4. Բառապաշտի ուսուցումը: Թեմա 5. Վարժությունների տիպերը: Թեմա 6. Հարորդակցական հմտությունների ուսուցումը: Թեմա 7. Ընթերցանությունը որպես տեսողական ընկալման միջոց: Ընթերցանության տիպերը: Թեմա 8. Գրավոր խոսքի զարգացումը: Գրության և ուղղագրության ուսուցումը: Գրավոր խոսքի ստուգումը: Թեմա 9. Գնահատում: Թեմա 10. Ուսումնական պլանավորում և դասի տիպերը:</p> <p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Нелина Г.А., Аспекты преподавания русского языка в современной школе. – Николаев: ОИППО, 2011. Основная литература Алексеева И.А., Русский язык. Методика и практика преподавания. Ростов-на-Дону: «Феникс», 		

2002. -320 с.
3. Антонова Е.С., Методика преподавания русского языка: коммуникативно-деятельностный подход: учеб. пособие для студентов вузов. М.: КноРУС, 2007. - 460 с.
 4. Баранов М.Т., Ладыженская Т.А., Львов М.Р., Ипполитова Н.А., Ивченков П.М., Методика преподавания русского языка. М., 1990.
 5. Баранов М.Т., Методика лексики и фразеологии на уроках русского языка. М., 1991.
 6. Богданова Г.А., Виды и формы опроса на уроках русского языка. М., 1989.
 7. Васильева В.В., Пищева Г.Н., Современные открытые уроки русского языка. 5 клас (Серия «Школа радости»). – Ростов-на-Дону: Изд-во «Феникс», 2002. 416 с.
 8. Дейкина А.Д., Янченко В.Д., Тенденции в отечественной методике преподавания русского языка // Русский язык в школе, 2011, № 6. – С. 3-7.
 9. Донская Т.К., Учебник русского языка: традиции и современность // Русский язык в школе, 2011, № 9. – С. 3-6.
 10. Киселева Н.В., Синотина Е.В., Проектирование и анализ современного урока: методические рекомендации // Русский язык в школе, 2011, № 8. – С. 30-35.

1. 0305/B42	2. Ոուսաց լեզվի պատմություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/0/15	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել ուսանողների մոտ պատկերացում ոուսաց լեզվի զարգացման պատմական փուլերի մասին, բացատրել եկեղեցա-սլավոնական լեզվի նշանակությունը ոուսաց լեզվի ձևավորման և զարգացման գործընթացում, համեմատել ոուսաց լեզվի պատմական քերանակական ձևերը ժամանակից ձևերի հետ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Կատարելու տարրեր ժամանակաշրջանների գրական տեքստերի լեզվաբանական և ոճաբանական վերլուծություն,
2. համեմատելու եկեղեցա-սլավոնական լեզվի և ոուսերենի հնյունաբանական համակարգերը,
3. ընկալելու անմիջական կապը բառապաշտի և մշակութային զարգացման միջև,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ընկալելու պատմական տեքստերը և թարգմանելու ժամանակից ոուսերենի,
2. նկարագրելու եկեղեցա-սլավոնական լեզվի դերը հին ոուսերենի զարգացման գործում,
3. կարդալու, թարգմանելու և ընկալելու ոուսաց լեզվի տարրեր ժանրերի պատմական տեքստերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանախրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնախրության առաջադիմ մեթոդները,

Ա6. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ոուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործուները, երկրագիտական տեղեկություններ Ոուսաստանի մասին

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. տեքստերի մեկնաբանություն,
3. քերականական ձևերի վերլուծություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ սոսուցում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ սոսուցում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հին սլավոնական լեզվի բոլոր մակարդակները: Թեմա 2. Հին ոուսերենի բոլոր մակարդակները: Թեմա 3. Հին սլավոնական լեզվի ազդեցությունը հին ոուսերենի զարգացման վրա:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Горшкова К.В., Хабургагев Г.А., Историческая грамматика русского языка. М.: Высшая школа, 1981.
2. Иванов В.В., Историческая грамматика русского языка. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Просвещение, 1990.
3. Манучарян И.К., Введение в славянскую филологию. Ереван: Изд-во ЕГУ, 2011.
4. Ремнева М.Л., Старославянский язык. Учебное пособие. М.: Изд-во МГУ, 2004.
5. Стаславянский язык: Учебник для высших учебных заведений РФ/ С.А.Аверина и др., СПб:

1. 0305/B39	2. 19-րդ դարի ոռւս գրականության պատմություն - 3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 60/30/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ոռւս գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները և նշված ժամանակաշրջանի գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործությունները:</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> լուսաբանելու 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ոռւս գրականության պատմամշակութային հենքը, ներկայացնել 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ոռւս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծություն սեմինար պարապմունքների ընթացքում ձեռք բերված հմտությունների հիման վրա, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:</p>		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոռւս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ոռւսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ոռւսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, գործնական պարապմունք, ուժերատների ներկայացում և քննարկում: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		
<p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:</p> <p>Թեմա 1. Ժամանակաշրջանի հասարակական-քաղաքական կյանքի բնութագիրը: Թեմա 2. Տոստոնսկու «Ոճիր և պատիճ» և «Կարամազով եղբայրներ» վեպերը: Թեմա 3. Լ. Տուստոյի կրոնարարույական հայացքները, նրա «Պատերազմ և խաղաղություն» վեպի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, համաշխարհային նշանակությունը: Թեմա 4. Մ. Սալտիկով-Շերինի ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները՝ երգիծանք, գրուեսկ: Թեմա 5. Այլախոսության դերը հերիաքներում: Թեմա 6. Ա. Չեխովի ստեղծագործությունները:</p> <p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Բахтиն Մ.Մ., Проблемы поэтики Достоевского. М., 1979. История русской литературы. В 4-х тт. ТТ.3,4. Л., 1982. Лебедев В.И., История русской литературы XIX века в трех частях М., 1991. Сухих И.Н., Проблемы поэтики А.П.Чехова. Л., 1987. Эйхенбаум Б.М., Л.Толстой. Семидесятие годы. Л., 1974. 		

1. 0305/B43	2. Արտասահմանյան գրականության պատմություն - 1	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/0/15	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել արտասահմանյան գրականության սկզբնավորումը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, նշանավոր հեղինակներին՝ անտիկ շրջանից մինչև 18-րդ դարը՝ ներառյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Սահմանելու Անտիկ, Վերածննդի և 17-18-րդ դարերի եվրոպական պատմության հիմնական օրինաչափությունները,	գրականության	
2. մեկնաբանելու Անտիկ, Վերածննդի և 17-18-րդ դարերի եվրոպական գրականության կարևորագույն ստեղծագործությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կատարելու գրական ստեղծագործությունների վերլուծություններ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. գործնականում կիրառելու տվյալ դարաշրջանների գրականության մասին տեսական գիտելիքները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ոռութենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ոռուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,		
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռութեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մուտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,		
Բ2. պահանջորդելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. Դասախոսություն,		
2. Հանձնարարված գրականության ընթերցում, քննարկումներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ սոսուցում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
2-րդ ընթացիկ սոսուցում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Անտիկ գրականության առարկան և նրա պարբերացումը: Հոմերոսի «Իլիականը» և «Ոդիսականը»: Աստվածները և հերոսները, դիցաբանականը և պատմականը Հոմերոսի պոեմներում:		
Թեմա 2. Հունական քնարերգության ձևավորումն ու զարգացումը, թեմատիկան, ժանրերը և բանաստեղծները: Հին հունական դրաման և թատրոնը: Էսքիլես, Սոփոկլես, Էվրիփայիդես, Արիստոփանես: Թեմա 3. Հոռմեական գրականությունն ու մշակույթը, հոռմեական գրականության ուսկեղարքը. Վերգիլիոս, Հորացիոս, Օվիյետոս: Թեմա 4. Վերածննդի գրականության պատմամշակութային առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Բատական Վերածնունդը. Դանթե, Պետրարկա, Բոկաչչո: Թեմա 6. Վերածնունդը Ֆրանսիայում, նրա առանձնահատկությունները: Ռարեի «Գարգանույուա և Պանտագրյուել» վեպը: Թեմա 7. Վերածնունդը Իսպանիայում և նրա առանձնահատկությունները: Սերվանտեսի «Դոն Կիխոտ» վեպը: Թեմա 8. Վերածննդի առանձնահատկությունները Անգլիայում: Անգլիական թատրոնը 16-րդ դարում: Վ. Շեքսպիրի վաղ շրջանի ստեղծագործությունները (սոնետներ, քրոնիկներ, կատակերգություններ): Վ. Շեքսպիրի ողբերգությունները («Համլետ», «Օթելլո», «Լիր Արքա», «Մալքլեմ» և այլն): Շեքսպիրը և անտիկ դրամայի ավանդույթները: Շեքսպիրի պիեսների փիլիսոփայական-հումանիստական բովանդակությունը: Թեմա 9. 17-րդ դարի եվրոպական գրականության ընդհանուր բնութագիրը: Կլասիցիզմի գեղագիտությունը: Պիետ Կոռնելի գրական ժառանգությունը: Ռասինի գրական ժառանգությունը: Մոլիեր: Թեմա 10. 18-րդ դարի գրականության ընդհանուր բնութագիրը /Դ. Ռեֆոն, Ջ. Սվիֆթ, Վոլտեր, Դ. Շիլդր, Ժ. Ռուստ, Ժ. Շիլեր, Գյոյե/:		

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ի.Ս.Տրոնսկի, Անտիկ գրականության պատմություն, Երևան 1951:
- Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1954:
- Արտամոնով Դ., 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1987:
- Алексеев М.П., Жирмунский В.М.и др., История зарубежной литературы Средних веков и Возрождения. Любое издание.
- Гаспаров М., Занимательная Греция, Москва, 1995.
- Лосев А.Ф., Античная литература, Москва, 1997.

1. 0305/B40	Ժամանակակից ուսաց լեզվի շարահյուսություն-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 60/30/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բառակապակցության շարահյուսության հիմնահարցերին, ներկայացնել պարզ նախադասության շարահյուսության հիմնահարցերը, ավանդական հիմնահարցերից բացի՝ ծանոթացնել շարահյուսության նոր ուղղություններին և միտումներին, ձևավորել ուսանողների մոտ նախադասության շարահյուսական վերլուծության հմտությունները:</p>		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none">Տարբերակելու բառակապակցության տեսակներն ըստ ստորադաս կապի և իմաստային հարաբերությունների,Բնորոշելու նախադասության հիմնական հատկանիշները,Տարբերակելու նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամների շարահյուսական գործառությունը,Ներկայացնելու երկազմ նախադասությունների կառուցվածքային կաղապարները, նախադասության ձևական և իմաստային կառուցվածքը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none">Կատարելու բառակապակցությունների շարահյուսական վերլուծություն,Կատարելու նախադասության վերլուծություն ըստ գլխավոր և երկրորդական անդամների,Կառուցելու նախադասության հարացուց,Կազմելու (երկազմ) նախադասության կառուցվածքային կաղապարներ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none">Կիրառելու ձեռք բերած գիտելիքները հետազոտական աշխատանքներ կատարելիս: <p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագիր հետևյալ վերջնարդյունները.</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ուսու բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ոռուերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ոռուերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոռուերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:</p> <p>Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none">ինտերակտիվ դասախոսություն,գործնական պարապմունք,ինքնուրույն աշխատանք,գրավոր և բանավոր հարցում: <p>Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Շարահյուսության հիմնական միավորները. բառակապակցություն և նախադասություն: Բառակապակցության ստորադաս կապի տեսակները և իմաստային հարաբերությունները: Թեմա 2. Նախադասության ձևական և իմաստային կառուցվածքը, նրանց հարաբերակցությունը: Ստորոգման</p>		

հասկացությունը: **Թեմա 3.** Երկկազմ և միակազմ նախադասություններ: **Թեմա 4.** Նախադասության գլխավոր անդամները. ենթակա և ստորոգյալ: Ստորոգյալ բայական և անվանական, պարզ և բաղադրյալ: **Թեմա 5.** Նախադասության երկրորդական անդամները: Երկրորդական անդամների տեսությունը ժամանակակից շարահյուսությունում: **Թեմա 6.** Դետերմինանտների տեսությունը: Դետերմինանտների տեսակներն ըստ նրանց շարահյուսական գործառույթների: **Թեմա 7.** Երկկազմ նախադասության կառուցվածքային կադապարները: **Թեմա 8.** Նախադասության հարացույցը: Հարացույցի և նախադասության ձևափոխումների տարրերակումը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Акимова Г.Н., Вяткина С.В., Казаков В.П., Руднев Д.В., Синтаксис современного русского языка, СПб, Русский мир: учебники для высшей школы, 2008.
2. Белошапкова В.А., Современный русский язык. Синтаксис, М., 1977.
3. Г.А.Золотова, Н.К.Ониенко, М.Ю.Сидорова, Коммуникативная грамматика русского языка. Изд. 2-е, М., 2003.
4. Грамматика современного русского литературного языка. Под ред. Н.Ю. Шведовой, М., 1970.
5. Пешковский А.М., Русский синтаксис в научном освещении, 7-е изд., М., 2001.
6. Русская грамматика под ред. Н.Ю. Шведовой, М., Наука, 1980.

1. 0305/B44	2. Ըուս գրականության դասավանդման մեթոդիկա	3. 4 ECTS կրետիս
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է պատրաստել ոռուս գրականության դասավանդման ոլորտում տեսական և գործնական գիտելիքներով և հմտություններով զինված ապագա բանասեր ուսուցիչ՝ ձևավորելով բանասեր ուսանողների մոտ ոռուս գրականության դասավանդման մասնագիտական հմտություններ, նրանց զինել դասավանդման արդի տեսական և գործնական մեթոդներով, ձևավորել ուսուցչի մասնագիտության հանդեպ ստեղծագործ վերաբերմունք, լեզվական ճաշակ, կարգապահություն և պատասխանատվություն, զարգացնել իր և աշակերտների աշխատանքը կազմակերպելու ունակություն:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

թ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու գրական ստեղծագործության վերլուծություն՝ տվյալ գրական ուղղության համատեքստում,
2. գործնական աշխատանքում կիրառելու դասավանդման նոր մեթոդներ,
3. պատրաստելու ուսումնա-մեթոդական նյութեր ուսումնական պարապմունքներ և արտադրանային միջոցառումներ անցկացնելու համար,

դ. բնտեսնության/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ոռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Գ1. պահպանելու մասնագիտական էլիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ3. զուգադրելու ոռուերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսերելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ դասախոսություն,
2. գործնական պարապմունք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. գրավոր և բանավոր հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Օռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկան որպես գիտություն: **Թեմա 2.** Օռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկայի զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 3.** Օռուս

գրականությունը որպես ուսումնական առարկա ժամանակակից հայկական դպրոցում: **Թեմա 4.** Ընթերցանությունը որպես հոգեբանա-մանկավարժական խնդիր, ընթերցանության կազմակերպումը և տեսակները: **Թեմա 5.** Գեղարվեստական ստեղծագործության դպրոցական վերլուծության առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Գրողի կենսագրության ուսումնամիջումը միջին և բարձր դասարեններում: **Թեմա 7.** Գրական ստեղծագործության վերլուծության մեթոդները դպրոցում: **Թեմա 8.** Սովորողների գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացումը: **Թեմա 9.** Բառային աշխատանքը ուսու գրականության ժամերին:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Романичева Е.С., Введение в методику обучения литературе: учебное пособие /Е.С.Романичева, И.В.Сосновская. - М. : [б. и.], 2012. - 205 с.
http://biblioclub.ru/index.php?page=book_view&book_id=115123

Օժանդակ գրականություն

1. В.Г.Зинченко, В.Г.Зусман, З.И.Кирнозе, Литература и методы ее изучения. Системный и синергетический подход: учебное пособие. - М. : Флинта, 2011. - 278 с. URL:
http://biblioclub.ru/index.php?page=book_view&book_id=103518
2. Методика обучения русскому языку и литературному чтению: учебник и практикум для академического бакалавриата /под ред. Т. И. Зиновьевой. - М. : Юрайт, 2017. - 468 с. URL: <https://www.biblio-online.ru/book/23B45998-2B7F-4CC7-BCD9-CB1BCF3D9ACA>

1. 0305/B45	2. 20-րդ դարի ուսու գրականության պատմություն - 1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 60/0/15	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ մասնագիտական պատկերացում ձևավորել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարի առաջին կեսի ուսու գրականության պատմության հիմնական միտումների և նշված ժամանակաշրջանի ուսու գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործության մասին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

1. Նկարագրելու 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարի առաջին կեսի ուսու գրականության պատմամշակութային հենքը,
2. ներկայացնելու ուսու գրականության մեջ մոդեռնիզմի զարգացումը և նրա հիմնական ուղղությունները,
3. բնութագրելու 1920-1940-ական թվականների խորհրդային շրջանի ուսու գրականության հիմնական միտումները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու գրական ստեղծագործության վերլուծություն՝ տվյալ գրական ուղղության համատեքստում,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ուսու բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջանակ մեթոդները,

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ուսուելնով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ուսուական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջադիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. սեմինար պարապմունքներ և քննարկումներ
3. ուժերատաների ներկայացում և քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,
եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի պատմամշակութային հենքը: **Թեմա 2.** Ռեալիզմը և մոդեռնիզմը որպես դարաշրջանի երկու հիմնական միտում: **Թեմա 3.** Սովետնիզմը ուսու գրականության մեջ, նրա հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 4.** Սիմվոլիզմի էությունը և նրա գեղագիտական սկզբունքները: Ավագ սերնդի սիմվոլիստների ստեղծագործությունը: Կրտսեր սիմվոլիստները: **Թեմա 5.** Ակմեիզմը որպես գրական ուղղություն և նրա ներկայացուցիչները: **Թեմա 6.** Ռուսական ֆուտուրիզմը և նրա ներկայացուցիչները: **Թեմա 7.** 1920-ական գրական խմբավորումները: **Թեմա 8.** Ռեալիզմը և նրա փոխակերպումները դարաշրջանի գրականության մեջ: **Թեմա 9.** Նախապատերազմյան շրջանի ուսու գրականությունը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Баевский В.С., История русской литературы XX века. Компендиум. М., 2003.
2. История русской литературы. XX век. В 2 ч. Ч. 1. Под ред. В.В. Агеносова. М., 2007.
3. Мусатов В.В., История русской литературы первой половины XX века (советский период). М., 2001.
4. Русская литература рубежа веков (1890 – начало 1920-х годов). В 2 томах. М., 2001

1. 0305/B48	2. Արտասահմանյան գրականության պատմություն - 2	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել արտասահմանյան գրականության պատմությունը 19-20-րդ դարերում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Վերլուծելու 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության կարևորագույն գրական ուղղությունները և գրական ստեղծագործությունները,
2. Նկարագրելու 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ճանաչելու և համարելու գրական տեքստերը, կատարելու վերլուծություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գործնականում կիրառելու տվյալ դարաշրջանների գրականության մասին տեսական գիտելիքները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա4. ներկայացնելու բանախրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրարելով տարրեր SSS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություն,
2. Հանձնարարված գրականության բնյերցում, քննարկումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

2-րդ ընթացիկ ստուգում. Գրավոր աշխատանք՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռումանտիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը /Բայրոն, Հյուգո, Հոֆման, Պո/; **Թեմա 2.** Դասական ռեալիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: Բաղակի ռեալիստական վեպերը /«Շաքրենի կաշին»/: Ֆլորերի «Տիկին Բովարի» վեպը: Չառլ Բոդերի բանաստեղծական ռեալիզմը: Մարտու պրոլետար Զարլ Դիկենսի «Օլիվեր Թվիստի արկածները» վեպում: **Թեմա 3.** Ուշ ռումանտիզմը ԱՍՆ-ում /Հ.Մելվիլի «Սորի Դիկ» վեպը/: **Թեմա 4.** Սիմվոլիզմի առաջացումը Ֆրանսիայում: **Թեմա 5.** Սովորնիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: Ջ.Չափկայի «Դատավարություն» վեպը: **Թեմա 6.** 20-րդ դարի փիլիսոփայական պոեզիան /Թ.Էլիոթի «Մեռյալ երկիրը» պոեմը/: Ուիլ. Ֆոլքների հոգեբանական ռեալիզմը: **Թեմա 7.** Կորույալ սերնդի գրականությունը ԱՍՆ-ում. Հեմիգուեյի «Ֆիւստ» վեպը: **Թեմա 8.** Եկցիստենցիալիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը. Ժ.Պոլ Սարտրի «Ճանճերը» պիեսը, Ա. Կամյուի «Ժանտախտը» վեպը: **Թեմա 9.** Ուիլյամ Սարոյանի և Ջ.Դ.Մելինչերի Ամերիկան: **Թեմա 10.** Լատինամերիկյան արձակը 20-րդ դարում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, խմբ. Ս.Վ.Տուրանի, Երևան, 1986:
- Зарубежная литература 20-го века, под. ред., Л.Г.Андреева, Москва, 2011.

1. 0305/B46	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 60/30/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է ռուսանորներին զինել պարզ միակազմ և բարդ նախադասությունների տարրական տեսական գիտելիքներով, ծանոթացնել ռուսաց լեզվի պարզ միակազմ նախադասությունների տեսակներին, ծանոթացնել ռուսաց լեզվի բարդ նախադասությունների տեսակներին, ներկայացնել ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսության խնդիրները և մոտեցումները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Սահմանելու միակազմ պարզ և երկկազմ պարզ նախադասություն, ներկայացնելու նրանց կառուցվածքը,
- ներկայացնելու միակազմ պարզ նախադասության տեսակները,
- բացատրելու նախադասության ձևական և իմաստային կառուցվածքի միջև եղած տարբերությունը,
- ներկայացնելու բարդ համադասասական և ստորադասասական նախադասությունների տեսակները,
- բացատրելու բարդ համադասասական և ստորադասասական նախադասությունների մասերի իմաստային հարաբերությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- տարբերակելու միակազմ պարզ նախադասությունները երկկազմ պարզ նախադասություններից,
- դասակարգելու միակազմ պարզ նախադասություններն ըստ տեսակների,
- դասակարգելու բարդ համադասասական և ստորադասասական նախադասություններն ըստ տեսակների,
- որոշելու իմաստային հարաբերությունները բարդ համադասասական և ստորադասասական նախադասությունների մասերի միջև,
- շարադրելու միտքն ըստ նպատակի՝ պարզ միակազմ և բարդ համադասասական ու ստորադասասական նախադասություններով,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- գրագետ և արհեստավարժ շարադրելու մասնագիտական նյութը:

Դասընթացը ձևավորում է լեռական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական որոշըները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադրմ մեթոդները,

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5. ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնաբարույթները և թարգմանաբանության հայցակարգերը,

Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ռուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ռուսերեն գեղարվեստական տեսատերին բնորոշ ոճական հնարները:

<p>Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ դասախոսություն, 2. ձայնագրությունների ունկնդում և քննարկում: 		
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր ներկայացման գնահատում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p>Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 10 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		
<p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Պարզ միակազմ նախադասություն: Պարզ միակազմ նախադասության տեսակները: Թեմա 2. Թերի նախադասություններ: Թեմա 3. Նախադասության իմաստային կառուցվածքը: Թեմա 4. Բարդ նախադասություն: Բարդ համադասական նախադասություն. ավանդական և ժամանակակից դասակարգում: Թեմա 5. Բարդ ստորադասական նախադասության դասակարգման պատմություն: Բարդ ստորադասական նախադասություն. ժամանակակից դասակարգում:</p>		
<p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белошапкова В.А., Современный русский язык. Синтаксис. – М.: Высшая школа, 1977. 2. Русская грамматика / Под ред. Н.Ю. Шведовой и В.В.Лопатина. – Изд. 2-е, испр. М.: Русский язык, 1990. Современный русский литературный язык / Под ред. П. А. Леканта. 5-е изд. М.: Изд-во Юрайт, 2017. 3. Золотова Г.А., Онищенко Н.К., Сидорова М.Ю., Коммуникативная грамматика русского языка. Изд. 2-е. М.: Ин-т русского языка РАН, Филологический фак-т МГУ, 2003. 4. Русская грамматика. Т. 2. М.: Наука, 1980. 		
1. 0302/B47	2. Հայ գրականության պատմություն - 1	3. 4 ECTS կրետիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/0/15	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ բանահյուսությունը, հայ հին և միջնադարյան գրականություն՝ բացահայտելով երկերի գաղափարական բովանդակությունը և գեղարվեստական արժեքը, ծանրացնել հայ հին և միջնադարյան նմուշների թարգմանություններին օտար լեզուներով, ներկայացնել հայ հին և միջնադարյան գրականության մասին օտարալեզու քննադատների կարծիքները և գնահատականները:</p>		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու հայ հին և միջնադարյան գրականության զարգացման ընթացքը, ըմբռնել ու նրա համաշխարհային նշանակությունը. 2. ներկայացնելու տվյալ շրջանի նմուշների օտար լեզուներով կատարած թարգմանություններին, 3. ներկայացնելու և մեկնաբանելու հայ գրականության տվյալ շրջանի վերաբերյալ օտարազգի ըննադատությունը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն վերլուծելու և գնահատելու գեղարվեստական երկերը և քննադատական նյութը, մեկնաբանելու գրական ժանրերի առանձնահատկությունները, օգտագործելու ստացած գիտելիքները ինքնուրույն գիտական աշխատանքում /ուժեքատներ, գեկուցումներ/: 		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջգիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերմասն իրազորմանը,</p> <p>Գ3. գուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսւորելով մասնագիտական բարեխսդություն և ինքնուրույնություն,</p>		

Գիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություններ,
2. Գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ,
3. Ուժեղացու աշխատանքներ,
4. գեկուցումներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին բնրացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ բնրացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ժողովրդական բանահյուսալուն. հնագույն էակական նմուշները, հիմնական մոտիվները, գեղարվեստական առանձնահատկությունները: «Սասունցի Դավիթ» հերոսական էպոսը, նրա հատկանշական առնձնահատկությունները: Էպոսը ոռւս գրաքննադատության գնահատմամբ:

Թեմա 2. Մերոպ Մաշտոցը և հայ գրերի ստեղծումը: Հայ այբուբենի առանձնահատկությունները և նշանակությունը: Հայ թարգմանական գրականությունը և նրա նշանակությունը: **Թեմա 3.** 5-րդ դարի հայ պատմիչ-գրողները՝ Աղաթանգեղոս, Փ. Եյուղանդ, Եղիշե, Ս. Խորենացի: **Թեմա 4.** Դավթակ Քերպողի «Ողբը...»: **Թեմա 5.** 10-րդ դարի հայ գրականությունը: Վերածնության սկզբնավորումը: Գրիգոր Նարեկացի: Նարեկացու ստեղծագործության համաշխարհային նշանակությունը: Նարեկացին ոռւս գրաքննադատության գնահատմամբ:

Ներսես Շնորհալու ստեղծագործությունը և նշանակությունը: Հայ միջնադարյան առակազրությունը: Մշիթար Գոշ, Վարդան Այգեկցի: **Թեմա 6.** Հայ միջնադարյան պոեզիան՝ 13-16-րդ դ.դ.՝ Ֆրիկ, Կ. Երզնկացի, Հովհ. Թղկուրանցի, Ս. Լաղաշ, Ն. Քուչակ: Քուչակը ոռւսերեն, անգլերեն, լեհերեն և այլ լեզուներով: Օտարազգի ընթերցողները Քուչակի մասին: **Թեմա 7.** 17-18-րդ դարերի հայ պոեզիան: Նադաշ Հավնաթան, Սայաթ-Նովա: Վ. Բրյուտովը Սայաթ-Նովայի և հայ միջնադարյան գրականության համաշխարհային նշանակության մասին:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Видные деятели армянской культуры V-XVIII веков. Ереван, изд ЕГУ, 1982.
2. Джанполадян М., «Давид Сасунский» в русских переводах и критике». Ереван, 2012.
3. Мкрян М., Мовсес Хоренаци. Ереван, 1969.
4. Налбандян В., Саринян С., Агабабян С., Армянская литература. Учебник для вузов. М., 1976.
5. Читая Нарекаци. Сост. и предисловие Л. Мкртчяна. Ереван, 1997.

1. 0303/B51	2. Ներառական կրթություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 18/0/9	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց բնրացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ դաստիարակել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության, դաստիարակության ուսումնական ուղղությունների գիտակցում, աջակցել ներառման սկզբունքների և քաղաքականության մասին գիտելիքների յուրացմանը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ծանոթացնել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հավասար իրավունքներին,
2. ծանոթացնել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հատուկ մանկավարժական, առողջապահական, հոգեբանական, սոցիալական և այլ ծառայություններից օգտվելու հիմնախնդիրներին՝ անկախ նրանց ընտրած ուսումնական հաստատության տիպից,
3. ծանոթացնել երեխայի համակողմանի բնականոն զարգացմանը, նրա կրթության կազմակերպմանը առանց ընտանիքից և հասարակությունից նրա առանձնացմանը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու ներառական կրթության կազմակերպման սկզբունքները, քաղաքականության հիմնական ուղղությունները:
2. Բացատրելու դպրոցի առաքելությունը և բոլոր երեխաներին կրթության մեջ ներառելու քաղաքականության իրագործման հոգեբանամանկավարժական սկզբունքները, մեկնարանելու դրա իրավական և բարոյակերպելու հիմնավորումը:
3. Ներկայացնելու առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների դաստիարակության և նրանց ուսուցման մեթոդները, տեխնոլոգիաները, հնարները և միջոցները:
4. Բացատրելու և հիմնավորելու առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների դաստիարակության և նրանց ուսուցման գործում դպրոցի և բնտանիքի համատեղ գործունեության

կարևորությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ուսումնասիրելու և վեր հանելու կրթական հաստատություններում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման և դաստիարակության գործընթացում առկա խնդիրները, դժվարությունները և շեղումները, իրականացնելու նրանց ուսուցման և դաստիարակության գործընթացները:
2. Կոնկրետ իրավիճակներում առանձնացնելու երեխաների բարոյական, գեղագիտական և գաղափարական դաստիակության խնդիրները և առաջարկելու դրանց լուծման ձանապարհներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Դահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
2. Արդյունավետորեն շփվելու և համագործակցելու ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային նախագծերում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.Ավանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S₂S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխարձակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Վիրավորում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսությունն
2. գործնական աշխատանքներ
3. քարտեզագրում
4. քառարաժան
5. մտագրոն
6. պրիզմա
7. խորանարդում
8. շրջազգայություն պատկերասրահում
9. հնգյակ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Ներառման քաղաքականությունը և սկզբունքները: **Թեմա 2.** Երեխաների ներառումը կրթության մեջ: **Թեմա 3.** ՀՀ օրենսդրությունը ներառման քաղաքականության մասին: **Թեմա 4.** Ներառման քաղաքականության իրագործումը Հայաստանում: **Թեմա 5.** Ներառման քաղաքականության շարունակականության ապահովումը ՀՀ կրթական համակարգում: **Թեմա 6.** Ներառական կրթության ազգային ռազմավարական ծրագրի մշակումը որպես հատուկ և հանրակրթական համակարգի միասնական գործառության ապահովման իրավական հիմք: **Թեմա 7.** Ներառման քաղաքականության իրականացման մշտադիտարկումը: **Թեմա 8.** Ներառական կրթության կազմակերպումը: **Թեմա 9.** Ներառական կրթությունը որպես մանկավարժական հիմնախնդիր: **Թեմա 10.** Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման սկզբունքները: **Թեմա 11.** Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման մեթոդներն ու կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 12.** Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների արդյունավետ ուսուցման տեխնոլոգիաները: **Թեմա 13.** Դաստիարակության գործնթացի կազմակերպումը ներառական կրթության պայմաններում: **Թեմա 14.** Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքներ ունեցող երեխաների դաստիարակության գործում: **Թեմա 15.** Ուսուցչի շարունակական մանկավարժական կատարելագործումը որպես ներառական կրթության որակի կառավարումը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց գրադաժության և մասնագիտական կրթությանը վերաբերող ՀՀ օրենսդրության վերլուծություններ, Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում գրադաժության խթանման միջոցով (LIFE) ծրագիր, 2012 թ.
2. Հանրային կարծիքի հետազոտության վերլուծություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց

զբաղվածության վերաբերյալ: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE) ծրագիր, Երևան, 2012թ.

3. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց զբաղվածությունը Հայաստանում. Կարիքներ և խոչընդոտներ. Զեկույց որակական հետազոտության արդյունքների Վերաբերյալ: «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE)» ծրագիր և «Հարավային Կովկասում ականներից տուժածների սոցիալ-տնտեսական վերահնտեղրման ծրագիր», Երևան, 2013թ.

4. «ՀՀ-ում ներառական կրթության իրականացման գնահատում» հետազոտությունը: Կրթական հետազոտությունների և խորհրդատվությունների կենտրոն, 2013թ.

5. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հետ աշխատելու ձեռնարկ: Նախնական/արհեստագործական և միջին մասնագիտական հաստատությունների դասավանդողների համար: «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE)» ծրագիր, Երևան, 2013թ. համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքներ ունեցող երեխանների ուսափիառակեռթակ առօքում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Булгаков С.В., Православие: Праздники и посты. Богослужение. Требы. Расколы, ереси, секты. Западные христианские вероисповедания. Соборы Восточной, Русской и Западной Церквей. М.: Современник, 1994.
2. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г., Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного 4-е изд. М.: Рус. яз., 1990.
3. Кондаков И.В., Введение в историю русской культуры. Учебник для вузов. М., 1997.
4. Макаров В.И., Матвеева Н.П., Словарь лексических трудностей художественной литературы. Киев: Рад. шк., 1989.
5. Мир русской культуры. Энциклопедический справочник. М.: Вече, 2000.
6. Христианство: Энциклопедический словарь. В 3-х т. Гл. ред. С.С. Аверинцев. - М.: Большая Российская Энциклопедия. 1993-1995.

1. 0305/B50	2. 20-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն-2	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 5 ժամ/շաբ.	5. 36/0/9	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 20-րդ դարի եկրորդ կեսի ռուս գրականության հիմնական առանձնահատկությունները, տալ հստակ պատկերացում դարաշրջանի կարևորագույն հեղինակների ստեղծագործական ուղղություններին մասին, ծանոթացնել ժամանակաշրջանի ռուս արձակի և քնարերգության լավագույն ստեղծագործություններին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարագրելու ժամանակաշրջանի ռուս գրականության զարգացման հիմնական փուլերը, 2. Բնութագրելու հիմնական գրական ուղղությունները և ներկայացնելու նրանց առաջացման գործոնները, 3. Ներկայացնելու ժամանակաշրջանի նշանակալից գրողների երկերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կատարելու տարրեր ժանրերի ստեղծագործությունների թեմատիկ, գաղափարական և գեղարվեստական առանձնահատկությունների վերլուծություն,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Վարելու մասնագիտական բանավեճեր, 2. պատրաստելու ռեֆերատներ, 3. գրելու կուրսային աշխատանքներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,		
Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ռուսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարրերակելու ռուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարրեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,		
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ սոսուզում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով, 2-րդ ընթացիկ սոսուզում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:		

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հետպատերազմյան ժամանակաշրջանի քաղաքական-հասարակական կյանքի մթնոլորտը և գրական գործընթացը: Պատերազմական թեման նշված ժամանակաշրջանի արձակում (Վ.Բիկովի, Վ.Աստաֆիսի վիպակները): **Թեմա 2.** Ազգային կյանքի և բնավորության արտացոլումը արձակում (Ֆ.Արքամովի, Վ.Ռասապուտինի, Վ.Աստաֆիսի, Վ.Շուշինի ստեղծագործությունները): **Թեմա 3.** Բարոյափիլիստիկայական խնդիրները Յու.Տրիֆոնովի, Յու.Նազիբինի, Վ.Մականինի, Ա.Բիտովի ստեղծագործություններում: **Թեմա 4.** Ճամբարային թեման Ա.Սոլժենիցինի երկերում: **Թեմա 5.** Ժամանակաշրջանի պոեզիայի թեմատիկ և գեղարվեստական բազմազանությունը (Ա.Տվարդովսկի, Մ.Դուլին, Ե.Եվտուշենկո, Բ.Օկուցավա, Վ.Վինցկի):

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Баевский В.С., История русской литературы XX века. Компендиум., М., 2003
2. Зайцев В.А., Лекции по истории поэзии XX века (1940-2000), М., 2009
3. Лейдерман Н.П., Липовецкий М.Н., Современная русская литература. 1980-1990-ые годы. В 2-х томах., М., 2003
4. Русская литература XX века. В 2-х томах (под редакцией Л.П.Кремнцова), М., 2003
5. Серафимова В.Д., История русской литературы XX века.М., 2013

1. 0302/В49	2. Հայ գրականության պատմություն - 2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 12/0/6	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է.

- ներկայացնել հայ նոր և նորագույն գրականության պատմությունը,
- քննել գրականության զարգացման ընթացքը հայ ժողովրդի քաղաքական, հասարակական և մշակութային կյանքի սերտ կապի մեջ,
- անդրադարձնալ նշված շրջանների գրական նմուշների օտար լեզուներով թարգմանություններին.
- ծանոթացնել XIX-XX դ.դ. հայ գրողների և բանաստեղծների մասին օտարազգի քննադատության կարծիքներին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բնութագրելու հայ նոր և նորագույն գրականության զարգացման ընթացքը, ներկայացնելու նրա ձևորդերումները.
2. դիտարկելու նշված շրջանների գրական նմուշների օտար լեզուներով կատարած թարգմանությունները.
3. մեկնաբանելու նշված շրջանների որոշ հայ գրողների և բանաստեղծների մասին օտարազգի քննադատության կարծիքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ինքնուրույն վերլուծելու և գնահատելու գեղարվեստական երկերը և քննադատական նյութը,
2. օգտագործելու ստացած գիտելիքները ինքնուրույն գիտական աշխատանքում /ռեֆերատներ, գեկուցումներ/,
3. մեկնաբանելու գրական ժանրերի առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. համակարգելու գրականագիտական վերլուծությունների վերաբերյալ տվյալները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջադիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերնացիոն իրազորման գործությունը,

Գ3. գուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություններ,
2. գործնական պարապնունքներ և քննարկումներ,
3. ուժերատ աշխատանքներ,
4. գեկուցումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանակող քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ նոր գրականության սկզբնավորում. Խ.Արովյանը՝ հայ նոր գրականության հիմնադիր: Ս.Շերվինսկին՝ «Վերք Հայաստանի» վեպի թարգմանիչ, նրա հողվածները Արովյանի մասին: **Թեմա 2.** 50-60-ական թթ. արևելահայ և արևմտահայ գրականության զարգացման հիմնական գծերը /Ա.Նալբանդյան, Ռ.Պատկանյան, Մ.Պեշիկթաշյան, Պ.Դուրյան/: **Թեմա 3.** 70-80-ական թթ. Ռումանսիզմի /Րաֆֆի/ և ռեալիզմի /Սունդուկյան, Պարոնյան/ խոշոր ներկայացուցիչները: **Թեմա 4.** 90-ական թթ. հայ արձակը. Ռեալիզմի առաջատար դիրքը /Ալ.Շիրվանզադե/, հոգեբանական արձակը /Նար-Դու/: **Թեմա 5.** Հովհ.Թումանյանը և նրա ստեղծագործությունը: Թումանյանը և ոռու գրականությունը: Ավ.Խասհակիանի պոեզիան և արձակը: Ռուս գրողները Խասհակյանի մասին: **Թեմա 6.** 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի արևմտահայ գրականությունը /Զոհրաբ, Վարուժան, Սիամանթո, Մեծարենց/: **Թեմա 7.** Վ.Տերյանի պոեզիայի առանձնահատկությունները: **Թեմա 8.** Հայ նորագույն պոեզիայի սկզբնավորումը և զարգացումը: Ե.Չարենցի ստեղծագործությունը: **Թեմա 9.** Ա.Բակունինի արձակի առանձնահատկությունները: **Թեմա 10.** 20-րդ 40-50-ական թթ. հայ արձակը և պոեզիան: **Թեմա 11.** 20-րդ 60-80-ական թթ. Հայ գրականության զարգացման հիմնական միտումները: Ռուս թարգմանիչները և քննադատները հայ բանաստեղծների և գրողների մասին:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գաբրիելյան Բ., Դանիալ Վարուժան. Երևան, 1991
2. Ջանոլադյան Մ., «Կогда строку диктует чувство...». Երևան, 2006 (статьи о П. Дурյяне, Ов. Туманяне, Ав. Исаакяне, Е. Чаренце).
3. Ջրբաշյան Էդ., Четыре вершины. М., 1982.
4. Նալբանդյան Բ., Սարինյան Ը., Ագաբանյան Ը., Արմянская литература. Учебник для вузов. М., 1976.
5. Տամրազյան Գ., На литературных путях. М., 1973.

1. 0305/B53	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ոճարանություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 27/9/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արդի ռուսերենի բառապաշարի ոճային առանձնահատկություններին և լեզվարտահայտչական միջոցներին, քերականական ձևերի ոճային առանձնահատկություններին և լեզվարտահայտչական միջոցներին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Նկարագրելու ռուսերենի տարբեր ոճերի առանձնահատկությունները,
2. որոշելու ռուսերենի լեզվամիջոցների ոճային պատկանելիությունը,
3. բացատրելու տվյալ լեզվարտահայտչական միջոցի օգտագործման նպատակները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ճիշտ կողմնորոշվելու տվյալ լեզվամիջոցի օգտագործման հարցում՝ ոճային առումով և ընտրելու ճիշտ տարբերակը,
2. խմբագրելու տարբեր ոճերի տեքստեր,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

կիրառելու գործնական գիտելիքները և իմացությունը մասնագիտական քննարկումների ժամանակ:

Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Անկանություն ժամանակակից ռուս բանահիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնահիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. Ներկայացնելու բանահիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5. Ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6. Վերլուծություն և մեկնաբանելու ռուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և

ոճական երևույթները և ռուսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խնտերակտիվ դասախոսություն,
2. վերարտադրողական մեթոդ,
3. հետազոտական մեթոդ,
4. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ,
5. նախագծերի կազմում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գործառական ոճերը գիտական, պաշտոնական, լրագրային-հրապարակախոսական, գեղարվեստական, խոսակցական: **Թեմա 2.** Լեզվի պատկերավորման և արտահայտչական միջոցները գեղարվեստական մակարդություններ, համեմատություն, փոխաբերություն, հակադրություն, ձարտասանական հարց, դիմում, բացականչություն: **Թեմա 3.** Հնչյունաբանական ոճագիտություն: **Թեմա 4.** Բառագիտական ոճագիտություն: **Թեմա 5.** Զնաբանական ոճագիտություն: **Թեմա 6.** Շարահյուսական ոճագիտություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Голуб И.Б., Стилистика русского языка. – 4-е изд. – М.: Айрис-пресс, 2002.
2. Голуб И.Б., Упражнения по стилистике русского языка: Учебное пособие . 3-е изд., испр. М.: Рольф, 2001.
3. Лыткина О.И., Селезнева Л.В., Скороходова Е.Ю., Практическая стилистика русского языка: учебное пособие. Флинта. 2009.
4. Мартирян Н.И., Сборник заданий по стилистике и культуре речи современного русского языка. Ереван, ЕГУ, 2015.
5. Розенталь Д.Э., Лексика и стилистика: Правила и упражнения / Д. Э. Розенталь. М.: Мир и Образование, 2016.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ)

1. 0305/B54	2. Անգլերեն - 3	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ գրավոր և բանավոր խոսքի ունակություններ, տեքստի վրա ինքնուրույն աշխատելու կարողություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Խորացնել, հարստացնել ուսանողների մասնագիտական բառապաշտացքը:
2. Ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները:
3. Զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության և ուղղագրության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները:
4. Զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցման, աղապտացված տեքստեր ընթերցելու հմտությունը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները:
2. Վիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում:
3. Գործածելու անգլերենի անդեմ բայերը և դերբայները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշտացքի գիտելիքները:
2. Ընթերցելու և վերլուծելու տեքստը՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոնները:

3. Արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ունկընդրելու և վերարտադրելու աղապտացված տեքստեր:
2. Պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:
3. Բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:

10. Դասընթացը ձեռավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազորմանը,

Գ5.Վիրատելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեսու
4. ուժեքատ
5. դիագնոստիկ ստուգում
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշտի ընդլայնումը **Թեմա 2.** Քերականություն՝ բայի անհետ ձևեր: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015.
2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017.
3. Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016
4. Mkhitarian Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
5. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.

1. 0305/B55	2. Անգլերեն - 4	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 0/45/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացած գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր:
2. Զարգացնել մասնագիտական թեմայով ինքնուրույն կապակցված տեքստ կազմելու կարողությունները:
3. Զարգացնել տարբեր բարդությամբ մասնագիտական տեքստեր թարգմանելու կարողություններ:

10. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Կազմելու ինքնուրույն խոսք՝ կիրառելով ժամանակների համաձայնության սկզբունքները:
2. Թվարկելու մասնագիտական տերմիններ, ցուցադրելու գիտելիքներ մասնագիտական տեղեկատվական ոլորտում:
3. Կատարելու տեքստի վերարտադրում սեփական տեսանկյունից՝ նոր բառապաշտի օգնությամբ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Խոսելու իր մասնագիտությունից, ուսումից, աշխատավայրից, ծրագրերից:
2. Վարելու հետախոսային գրույց, գրելու էլեկտրոնային նամակ, նշանակել հանդիպումներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ներկայացնելու բանավոր զեկուցում կամ նախագիծ:
2. Բանավիճելու մասնագիտական թեմաների շուրջ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Գ2. զնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազրծմանը,
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. քեսուն 4. ուժեքատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
13. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում, 10 միավոր առավելագույն արժեքով, 2-րդ ստուգում. գրավոր աշխատանքի գնահատում, 10 միավոր առավելագույն արժեքով:
14. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ընդհանուր անզերեն՝ ուղղված ուսանողների անզերենի բառապաշարը հարստացնելուն և տարբեր հարցերի շուրջ անզերենով հաղորդակցվելուն: Թեմա 2. Քերականություն՝ շարահյուսություն: Թեմա 3. Լեզվաբանական տեքստերի թարգմանության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Պաշտոնական գրագրություն, ինքնակենսագրություն, դիմում, մոտիվացիոն նամակ:
15. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 3. Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016. 4. Mkhitarian Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011. 5. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010. 6. Zemach, D. E. Academic Writing from Paragraph to Essay. USA: Macmillan, 2011.

1. 0305/B56	2. Հայ-ռուս գրական կապեր	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում ռուս-հայկական գրական և մշակութային կապերի և ազգային գրականության առանձնահատկությունների ու զարգացման ընդհանուր ուղիների մասին, ինչպես նաև նրանց մոտ զարգացնել պատմամշակութային ու գրականագիտական վերլուծության հմտություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. Անսնազիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ճանաչելու ուսու գրողների ստեղծագործությունները Հայաստանի մասին, 2. Ներկայացնելու գրողների կենսագրությունը, 3. Ներկայացնելու տեսական և մշակութային հիմնադրույթները, որոնք նպաստել են հայ-ռուսական գրական կապերի զարգացմանը,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. զնահատելու և բնութագրելու նշված գրողների ստեղծագործական ուղին, 2. վերլուծելու և մեկնաբանելու գեղարվեստական բնագրերը, 3. մեկնաբանելու հայ-ռուսական գրական կապերի զարգացման օրինաչափությունները,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կատարելու ինքնուրույն աշխատանք առաջարկվող գրականության հետ, վերլուծելու նշված գեղարվեստական բնագրերը:		

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ռուսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ռուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ռուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ռուսամասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկում
3. հարցում
4. բանավեճ
5. խմբային աշխատանք
6. բառային աշխատանք

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ . բանավոր քննություն . 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռուս-հայկական մշակութային և գրական կապերի ընդհանուր նկարագիրը: **Թեմա 2.** Գրական հարաբերությունների զարգացման հիմնական փուլերը **Թեմա 3.** Կապերը Կիևյան դարաշրջանում: **Թեմա 4.** Ռուս-թուրքական պատերազմների ազդեցությունը գրական հարաբերությունների վրա: **Թեմա 5.** Հայագիտության ծագումն ու զարգացումը Ռուսաստանում: Կապերը 19-րդ դարում: Գրիբոեդովի դերը գրական և մշակույթային կապերի պատմության մեջ: Պուշկինը և Հայաստանը: **Թեմա 6.** Կապերը 20-րդ դարում: **Թեմա 7.** Վ.Քրյուսովի դերը կապերի զարգացման հարցում: **Թեմա 8.** Հայաստանի «բացահայտումը» Ի.Մանդելշտամի ստեղծագործություններում: **Թեմա 9.** Հայաստանի կերպարը ռուս գրողների ստեղծագործություններում /Ա.Քելիյ, Ն.Տիմոնով/: **Թեմա 10.** Գրական կապերի զարգացումը 20-րդ դարի 2-րդ կեսում: **Թեմա 12.** Ս.Մատուսովսկու, Վ.Զվյագինսկայի, Մ.Դուլինի, Բ.Չիչիբարինի հայկական պոեզիան:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Алексян Е., Движение литературы, -Еր., 1985
2. Алексян Е., Путь к дому, -Еր., 1996
3. Веселовский А., Об Армении и армянской культуре. -Ер., 1970
4. Веселовский Ю.А., Очерки армянской литературы, истории и культуры. -Ер., 1972
5. Гачев Г., Национальные образы мира. -М76 1988
6. Григорьян К.Н., Из истории русско-армянских литературных и культурных отношений. -Ер., 1974
7. Мкртчян Л., Армянская поэзия и русские поэты 19-20 веков. Вопросы перевода и литературных отношений. -Ер., 1968
8. Мкртчян Л., Добро вам. -Ер., 1974
9. Мкртчян Л., Черты родства. -Ер., 1973
10. Пушкин и литература народов советского союза. Сост. К.Айвазян -Ер., 1975

Художественная литература

5. Белый А., Армения. очерки, письма, воспоминания.
6. Битов А., Уроки Армении
7. Брюсов В., Об Армении и армянской культуре.
8. Брюсов В., Летопись исторических судеб армянского народа
6. Грибоедов А., Путевые записки.
7. Гроссман В., Добро вам!
8. Дудин М., Земля обетованная.
9. Звягинцева В., Моя Армения.
10. Мандельштам О., Армения. Путешествие в Армению.
11. Матусовский М., Строки из горячего тонира.
12. Пушкин А., Путешествие в Арзрум.
13. Чичибабин А., Псалмы Армении.

1. 0305/B56	2. Ըուս հատկանունաբանություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն ծանոթացնել ուսանողներին ուսու հատկանունաբանության հիմնական հասկացություններին, հիմնական տեսություններին, իմաստային և ոճային առանձնահատկություններին, լեզվամշակութարանական առանձնահատկություններին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարագրելու հատուկ անունների կիրառությունը, 2. բացատրելու հատուկ անունների ծագումնաբանությունը, 3. մատնանշելու տեղանունները և անձնանունները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ուսու հատկանունաբանությունը, 2. գտնելու համապատասխան հայերեն գուգահեռները,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. ստեղծագործարար և արդյունավետ կիրառելու ստացած գիտելիքները:		
Դասընթացը ձեռվորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ուսուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,		
Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն, 2. վերաբերյալ աշխատանքական մեթոդ, 3. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ, 4. հետազոտական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Ըուս հատկանունաբանության հիմնական հասկացությունները: Թեմա 2. Ըուս հատկանունաբանության հիմնական տեսությունները: Թեմա 3. Ըուսական անձնանունների առանձնահատկությունները: Ըուսական անձնանունների համեմատությունը հայկական անձնանունների հետ. դրանց նմանությունն ու տարբերությունները: Թեմա 4. Ըուսական տեղանունների առանձնահատկությունները: Ըուսական տեղանունների համեմատությունը հայկական տեղանունների հետ. դրանց նմանությունն ու տարբերությունները:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Беленькая В.Д., Топонимы в составе лексической системы языка. М., 1969. 2. Никонов В.А., Имя и общество. М., 1974. 3. Общая теория имени собственного. М., 1973. 4. Рылов Ю.А., Антропонимы в языковой картине мира. Тула, 2002. 5. Суперанская А.В., Современные русские фамилии. М., 1981. 6. Суперанская А.В., Общая теория имени собственного. М., 1973.		

1. 0305/B57	2. Ըուս մանկական գրականություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/0/15	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ուսու մանկական գրականության հետ, ուսումնասիրել մանկական գրականության կայացման և զարգացման պատմությունը, բացահայտել մանկական գրականության թեմատիկ և ժանրային առանձնահատկությունները, ծանոթացնել ուսու մանկական գրականության լավագույն երկերի հետ, ձևավորել տեքստի գրականագիտական վերլուծության հմտություններ:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու մանկական գրականության առանձնահատկությունները և նրա կապերը մշակույթի այլ ճյուղերի հետ,

2. Ներկայացնելու և բնութագրելու ուսումնական գրականության զարգացման հիմնական փուլերը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. որոշելու մանկական ստեղծագործությունների և բանահյուսության ժանրային պատկանելիությունը,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գնահատելու մանկական ստեղծագործությունների կրթական և դաստիարակչական ներուժը,

2. վերլուծելու մանկական ստեղծագործությունները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Գ2. Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազորմանը,

Գ3. Գուգադրելու ոռուերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Տեքստի ընդհանուր և քերականական վերլուծություն

2. Հարցում

3. Բանավեճ

4. Խմբային աշխատանք

5. Բառային աշխատանք

6. Երկխոսություն

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ոռու մանկական գրականության ծագման և զարգացման փուլերը X-XVIIդդ.: **Թեմա 2.** XIXդ.

ոռու մանկական գրականություն: **Թեմա 3.** XXդ. առաջին կեսի ոռու մանկական գրականություն: **Թեմա 4.** XXդ. երկրորդ կեսի ոռու մանկական գրականություն: **Թեմա 5.** Արտասահմանյան մանկական գրականություն: **Թեմա 6.** Ոռուերեն թարմանված հայ մանկական գրականություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Минералова И.Г., Детская литература . – М.: Юрайт, 2016. – 624 с.
2. Путилова Е.О., Детская литература . – М.: Академия, 2016. – 582 с.
3. Арзамасцева И.Н., Николаева С.А., Детская литература . – М.: Высшая школа, 2009. – 472 с.
4. Кудрявцева Л.С., Художники детской книги . - М.: Просвещение, 1998. – 347 с.
5. Мельников М.Н., Русский детский фольклор . -М.: Прогресс, 1987. – 386 с.
6. Рассказы об авторах ваших книг. XX век . /Под ред. М.И.Мещеряковой. — М.: Просвещение, 1997. – 473 с.
7. Русская литература для детей . /Под ред. Т.Д.Полозовой. — М.: Просвещение, 1997. – 462 с.
8. Русские детские писатели XX века: биобиблиографический словарь . /Под ред. А.В.Терновского. — М.: Прогресс, 1997. – 534 с.
9. Сетин Ф.И. История русской детской литературы, конец X - первая половина XIX в. - М.: Высшая школа, 1990. – 468 с.

1. 0305/B57	2. Ոռու-հայերեն թարմանության խնդիրներ	3. 3 ECTS կրելիս
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝

- ներկայացնելու ուսւերենից հայերեն թարգմանությունների տեսական և գործնական սկզբունքներն ու մեթոդները,
- համակարգել գործնական հմտություններ և կարողություններ կիրառելու հիմնական ուղղությունները,
- դասընթացի ընթացքում զարգացնել սովորողների գրավոր և բանավոր թարգմանչական գործնական ունակությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. մեկնաբանելու ուսւ-հայերեն թարգմանության գործնական առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնելու մասնագիտական բնագրերի ընթերցման և թարգմանության սկզբունքները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. նախարարներցելու և արագ թարգմանելու մասնագիտական բնագրեր,
2. կատարելու մասնագիտական բնագրերի գործնական թարգմանություններ, համադրական-գուգադրական վերլուծություններ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու գեկուցումներ երկեղվայն թարգմանության գործնական խնդիրների վերաբերյալ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա5.ներկայացնելու ուսւերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը, վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ուսւերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություններ,
2. մասնագիտական բնագրերի համարրական-գուգադրական վերլուծություններ և քննարկումներ
3. մասնագիտական բառարանների կիրառում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եղանակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռուսերենից հայերեն թարգմանությունների լեզվառական առանձնահատկություններն ու թարգմանական սկզբունքները: **Թեմա 2.** Մասնագիտական թարգմանության տարրեր տեքստերի նախարարներցում և վերլուծություն: **Թեմա 3.** Մասնագիտական բնագրերի գործնական թարգմանություններ, համադրական-գուգադրական վերլուծություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Алексеева И.С., Профессиональный тренинг переводчика. Спб.-2001.
2. Брандес М.П., Провоторов В.И., Предпереводческий анализ текста. Курск.-1999.
3. Комиссаров В.Н., Теория перевода. М., 1990.
4. Латышев Л.К., Технология перевода. Учебное пособие по подготовке переводчиков. 2000.
5. Федоров А.В., Основы общей теории перевода. М., 1983.
6. Пумпянский А.Л., Введение в практику перевода научной и технической литературы. М., 1981.

1. 0305/B58	2. Գրականագիտական վերլուծության հիմունքներ	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 18/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնելու ուսանողներին գրականության տեքստի վերլուծության հիմնական մեթոդներին, ձևավորելու ուսանողների մոտ տեքստի վերլուծության և մեկնաբանման կարողություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. մեկնաբանելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծության նպատակները,		
2. ներկայացնելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծության արդի մեթոդները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. վերլուծելու գրական ստեղծագործությունը որպես ամբողջականություն,		

2. մեկնաբանելու գրական ժանրերի առանձնահատկությունները,
3. տարբերակելու գրական ստեղծագործության առանձնահատկությունները,
4. վերլուծելու գրական տարբեր ստեղծագործություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր,
- համակարգելու գրականագիտական վերլուծությունների վերաբերյալ տվյալներ:

10. Դասընթացը ձևագրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ոուս բանագիտության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր SSS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու ոուսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոուսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. գործնական պարապմունքներ,
3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. բանավոր՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. բանավոր՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Գեղարվեստական տեքստի վերլուծության արդի մեթոդները: **Թեմա 2.** Կոմպոզիցիա, դիմանկար, բնապատկեր: **Թեմա 3.** Համատեքստի և ենթատեքստի նշանակությունը գրական երկի իմաստը բացահայտելու համար: **Թեմա 4.** Քրոնոսոսի հասկացողությունը որպես աշխարհի պատկերի կարևոր բաղադրիչ: **Թեմա 5.** Ստեղծագործության լեզուն և ոճը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Гиршман М.М., Литературное произведение: теория и практика анализа. М., 1991
2. Гусев В.И., Феномен критики. М., 1993
3. Соколов А.И., Теория стиля. М., 1978
4. Фесенко Э.Я., Теория литературы. М., 2008
5. Явчуновский Я.И., Литературное произведение. Саратов, 2003

1. 0305/B58	2. Խոսողական ստանդարտի տեսություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 18/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ոուսերենին խոսակցական լեզվի առանձնահատկություններին, նրանց մոտ ձևավորել ժամանակակից ոուսաց լեզվի խոսողական կարծրատիպը/ստանդարտը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք և իմացություն		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. բացատրելու ոուսերենի խոսակցական լեզվի առանձնահատկությունները,		
2. դասակարգելու խոսողական կարծրատիպը/ստանդարտը ըստ խոսողական իրավիճակների,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. տարբեր խոսողական իրավիճակներում օգտագործելու խոսողական կարծրատիպը/ստանդարտը,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. շարադրելու մասնագիտական նյութը գրագետ/արհեստավարժ,		
2. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ):		

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից ռուս բանախրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմությունը:

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ռուսերենով (առնվազն B2) ու մեկնաբանելու նրա առանձնահատկությունները, տարբերակելու ռուսական մշակույթը, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ռուսաստանի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ դասախոսություն,
2. ձայնագրությունների ունկնդրում և բննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում. բանավոր 10 միավոր առավելագույն արժեքով,

2-րդ ընթացիկ ստուգում. բանավոր 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Խոսերեն խոսակցական լեզուն: Խոսերեն խոսակցական լեզվի առանձնահատկությունները:

Թեմա 2. Խոսողական կարծրատիպ/ստանդարտ: **Թեմա 3.** Լեզվագիտակցության կարծրատիպային շերտը: **Թեմա 4.** Խոսողական իրավիճակ և խոսողական վարքագիծ: **Թեմա 5.** Խոսողական կարծրատիպի/ստանդարտի դասակարգում և բնութագրում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Земская Е.А., Русская разговорная речь: лингвистический анализ и проблемы обучения: Учебное пособие. – М.: Флинта: Наука, 2004.
2. Матевосян Л.Б., Языковое сознание. Стереотипный пласт. – М.-Ер.: Институт языкоznания РАН; Авторское издание, 2007.

Լրացուցք գրականության ցանկ.

1. Матевосян Л.Б., Стационарные предложения в современном русском языке. Ер.: Изд-во Ереванского университета, 1992.
2. Матевосян Л.Б., Стереотипное высказывание как психо- и социолингвистический феномен. Филологические науки, № 2, с. 71 – 79, 1994.
3. Матевосян Л.Б., Стационарное предложение: от стандартного к оригинальному. М.-Ер.: Институт языкоznания РАН; Изд-во ЕГУ, 2005.
4. Матевосян Л.Б., Стереотипный пласт лингвокультурного сознания – основа продуцирования речи. Мир русского слова. СПб.: МИРС, № 1, 2016.

1. 0305/B59	2. Ոռու գրական լեզվի պատմություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 18/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատումով	

Դասընթացի նպատակն է՝

- ծանոթացնել ուսանողներին ռուս գրական լեզվի պատմության ընդհանուր խնդիրներին,
- ցույց տալ եկեղեցավալավոններենի և հին ոռու կույսներգործության գործընթացը,
- ծանոթացնել ռուս գրական լեզվի պատմության զարգացման ուղղությունների տրամաբանությանը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. կատարելու տարբեր ժամանակաշրջանների գրական տեքստերի լեզվաբանական և ոճաբանական վերլուծություն,
2. ներկայացնելու հին սլավոնական լեզվի դերը ռուս գրական լեզվի զարգացման գործընթացում,
3. վերլուծելու Ա.Ս.Պուշկինի դերը ռուս գրական լեզվի զարգացման գործում,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մեկնաբանելու առաջին սլավոնական ազդեցությունը ռուս գրական լեզվի վրա,
2. վերլուծելու երկրորդ սլավոնական ազդեցությունը ռուս գրական լեզվի վրա,
3. ներկայացնելու և բնութագրելու Պետրոս Ա.-ի ժամանակաշրջանում /18 դարի սկիզբ/ կատարված ռեֆորմները և նրանց ազդեցությունը գրական լեզվի վրա:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- պատրաստելու զեկուցումներ,
- ներկայացնելու հետազոտությունների արդյունքները,
- վարելու գիտական բանավեճեր:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մուտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու ոռուերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ոռուերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն,
- տեքստերի մեկնաբանություն,
- քերականական ձևերի վերլուծություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանավոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Հին գրական ոռուերենի զարգացման առաջին փուլը (X-XIII դ.): **Թեմա 2.** Հին գրական ոռուերենի զարգացման երկրորդ փուլը (XIV-XVII դ.): **Թեմա 3.** Հին գրական ոռուերենի զարգացումը XVIII դարի շրջանակներում: **Թեմա 4.** Հին գրական ոռուերենի զարգացման պուլշինյան դարաշրջանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Виноградов В.В., Очерки по истории русского литературного языка XVII – XIX вв. М.: Высш. школа, 1982.
- Ларин Б.А., Лекции по истории русского литературного языка (Х – середина XVIII в.). М.: Высш. школа, 1975.
- Ремнева М.Л., Пути развития русского литературного языка XI – XVII вв. М.: Изд-во Моск. ун-та, 2003.
- Успенский Б.А., История русского литературного языка (XI – XVII вв.). М.: Аспект Пресс, 2002.
- Успенский Б.А., Краткий очерк истории русского литературного языка (XI – XIX вв.). М.: «Гнозис», 1994.
- Филкова П., Градинарова А., История русского литературного языка (середина XVIII – конец XX вв.). София: Парадигма, 1999.

1. 0305/B59	2. Համեմատական գրականագիտության հիմունքներ	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 18/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝

- ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ համեմատական գրականագիտության, նրա պատմական զարգացման և ներկա վիճակի վերաբերյալ,
- ներկայացնել համեմատական գրականագիտության մեթոդաբանությունն ու հիմնարար սկզբունքները,
- ձևավորել համեմատական վերլուծության հմտություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- ներկայացնելու համեմատական գրականության տեսական և պատմական հիմունքները,
- լուսաբանելու կոնտակտային կապերի տեսակները և տիպարանական կարգերը գրական գործընթացում,
- հիմնավորելու գրական ստեղծագործությունը համեմատական գրականության տեսակետից,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- փաստարկելու համեմատական ուսումնասիրության առանձնահատկությունները,
- վերլուծելու գեղարվեստական տեքստը համեմատական տեսանկյունից,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:

Դասընթացը ձեւվորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2.զնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը,

Գ3.զուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխաղացնություն և ինքնուրույնություն, **Գ4.**օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. գործնական պարապմունքներ,
3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ բանակոր քննություն. 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Համեմատական գրականության պատմական զարգացումը: **Թեմա 2.** «Ազգային գրականություն», «Եվրոպական գրականության» հասկացությունները, «համաշխարհային գրականության» հայեցակարգը: **Թեմա 3.** «Միջազգային գրական կապեր» հասկացության ծավալը:

Թեմա 4. Գենետիկական կապ, կոնտակտային կապ, արտաքին և ներքին կապեր: **Թեմա 5.** Տիպարանական նմանություններ: **Թեմա 6.** Գրական ազդեցություններ և փոխառություններ: **Թեմա 7.** Թարգմանության միջնորդական գործառույթը գրական առնչություններում: **Թեմա 8.** Համեմատական վերլուծություն խնդներն ու սկզբունքները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Гиршман М.М., Литературное произведение: теория и практика анализа. М.,1991
2. Гусев В.И., Феномен критики.М., 1993
3. Соколов А.И., Теория стиля. М., 1978
4. Фесенко Э.Я., Теория литературы.М., 2008
5. Минералов Ю.И., Сравнительное литературоведение. М.: Высшая школа, 2010.

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՇՈՒԼՎԵՐ

0305/B60	Կուրսային աշխատանք - 1	2 ECTS կրետիտ
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Կուրսային աշխատանք - 1-ի նպատակն է՝ նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանական գրավոր իսուրի ներկայացման որակները:		
Կուրսային աշխատանք - 1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կիմնի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկություններ:		
2. Գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները:		
3. Կազմելու հետազոտական նախագծեր:		
4. Ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանական կերպով:		
գ. քննիանական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Աշխատելու ինքնուրույն:		
2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կուրսային աշխատանք – 1-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր իսուր՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		

Ա5. ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,
Ա6. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ռուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտավեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:
Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,
Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուլներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,
Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղյուսացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով
Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերման իրագործմանը
Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. Խորհրդատվություններ/ուղղորդում
Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են. Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով.
<ul style="list-style-type: none"> • տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր • բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր • ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր
Կուրսային աշխատանք - 1-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.
<ol style="list-style-type: none"> 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. աշխատանքի կազմում 5. պաշտպանություն
Հիմնական գրականության ցանկ.
1.ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում

0305/B63	Կուրսային աշխատանք - 2	2 ECTS կրեդիտ
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Կուրսային աշխատանք - 2-ի նպատակն է՝ նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:		
Կուրսային աշխատանք - 2-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերյալ նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկույթը:		
2. Գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները:		
3. Կազմելու հետազոտական նախագծեր:		
4. Ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		

<p>1. Աշխատելու ինքնուրույն:</p> <p>2. Մտածելու մասնագիտորեն:</p>	<p>Կուրսային աշխատանք – 2-ր ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Ա5.ներկայացնելու ոուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Ա6.ներկայացնելու և մեկնաբանելու ոուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:</p> <p>Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղյուսացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով</p> <p>Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազործմանը</p> <p>Գ4.օգուզելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1.Խորհրդատվություններ/ուղղորդում</p> <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով.</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր • բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր • ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր <p>Կուրսային աշխատանք - 2-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտությունն 3. արդյունքների համակարգում 4. աշխատանքի կազմում 5. պաշտպանությունն <p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1.ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում</p>
---	---

1.0305/B61	2.Մանկավարժական պրակտիկա - 1	3.3 կրեդիտ
4.5-րդ կիսամյակ	5.Սոուլզարք	
6.Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան տեսական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դպրոցավարության, դասի պլանավորման և կազմակերպման վերաբերյալ տեսամեթոդաբանական, պրակտիկ գիտելիքներ:		
Ուսանողներին հնարավորություն տալ		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ծանոթանալ ուսումնական հաստատությանը, կառուցվածքին, գործունեության պայմաններին, ուսումնադաստիճանների և միջոցառումների համալիր և հեռանկարային պլաններին, տարրեր ստորաբաժանումների գործառույթներին ու աշխատանքային ծրագրերին, պլաններին, ուսուցման գործընթացի կազմակերպման սկզբունքներին, ուսումնամեթոդական 		

<p>աշխատանքների իրականացման ընթացակարգերին, դպրոցի փաստաթղթավարման և մատենավարության հիմունքներին</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ իրականացնել մանկավարժների և աշակերտների գործունեության, հոգեկան և մտավոր զարգացման գործընթացների, վարքի, դասարանի և դպրոցի հոգեբանական մթնոլորտների, ուսուցման գործընթացների դիտումներ, ▪ համագործակցել առարկայական ուսուցչների հետ արտադպրոցական, արտադասարանական միջոցառումների և էքսկուրսիաների կազմակերպման ու անցկացման ժամանակ: ▪ պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում, ▪ ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, ▪ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները, ▪ ծանոթանալ պոտենցիալ գործառուներին, ▪ ծանոթանալ դասավարի կրթական, կազմակերպչական, մեթոդական աշխատանքներին, ձեռք բերել աշխատանքային փորձ:
<p>7. Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում: 2. Կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ: 3. Ստուգելու սեփական գիտելիքները: 4. Հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ դպրոցի մասին: 5. Ներկայացնելու ու մեկնաբանելու դասավանդման օրինաչափությունները: <p>գ. քննիանոցների կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կատարելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ և առաջադրանքներ: 2. Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու մանկավարժության և մեթոդիկայի հարցեր: 3. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշակերտական դասարան, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: <p>8. Մանկավարժական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Ա6. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ռուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:</p> <p>Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ՝ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ3. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրեր՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p> <p>Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,</p> <p>Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,</p> <p>Գ3. գուգադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսենություն մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,</p>

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,
Գ6.պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,

9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում,
2. խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ:

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:

11.Մանկավարժական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստման
2. իրազործման
3. ավարտման:

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում.

1.0305/B62	2.Մանկավարժական պրակտիկա - 2	3.3 կրեդիտ
4.6-րդ կիսամյակ	5.Ստուգարք	
6.Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դասավանդման մանկավարժահոգեբանական հմտություններ, դասի կազմակերպման ունակություն, ինչպես նաև մանկավարժական հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: <p>Ուսանողներին հնարավորություն տալ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ իրականացնել աշակերտական կոլեկտիվների կառավարման գործառույթ, մասնակցել դասղեկի կողմից ծնողների հետ տարբող աշխատանքներին, ծնողական ժողովներին, ▪ կատարել դասալսումեր պրակտիկայի խմբի հետ, մասնակցի դասերի վերլուծություններին, քննարկումներին, դրանց վերաբերյալ ներկայացնի վերլուծությունների համառոտ նկարագրեր, ▪ անց կացնել փորձնական դասեր ▪ պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում, ▪ ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, ▪ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները և կարողություններ, ▪ ծանոթանալ պոտենցիալ գործառուներին, ▪ ձեռք բերել աշխատանքային փորձ, ▪ ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ մասնագիտության պրակտիկ բնագավառի մասին: 		
7.Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում: 2. Կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ: 3. Վարելու գործնական դասեր ուսաց լեզու և գրականություն առարկաներից, պրակտիկայում կիրառելու մանկավարժական և դասավանդման տարբեր տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ: 4. Իրականացնելու դասավանդման առաջադրանքներ խմբերում: 5. Ստուգելու սեփական գիտելիքները, գնահատելու իր մանկավարժական հմտությունները: 6. Հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ պրակտիկ աշխատանքի վերաբերյալ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու մանկավարժության և մեթոդիկայի հարցեր: 2. Ինքնուրույն կամ դեկավարի օգնությամբ ծավալելու մանկավարժի մասնագիտական գործունեություն: 3. Դեկավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր և կազմելու հաշվետվություններ: 4. Դեկավարելու աշակերտական կոլեկտիվներ և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: 5. Աշխատելու թիմում: 6. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		

8. Մանկավարժական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճշշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6.ներկայացնելու և մեկնաբանելու ռուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրեր՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուցադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ3.գուցադրելու ռուսերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր առբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ6.պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադասադրական գործընթացը,

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում,
2. խմբային աշխատանքներ և ըննարկումներ:

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պրակտիկայի պաշտպանության վրա:

11. Մանկավարժական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստման,
2. վերլուծական,
3. ավարտման:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում.

1.0305/B64	2. Մանկավարժական պրակտիկա - 3	3.6 կրեդիտ
4.7-րդ կիսամյակ	5. Սուուզարք	
6. Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դասավանդման մանկավարժական հմտություններ, դասի պլանավորման և կազմակերպման ունակություն, ինչպես նաև մանկավարժական հմտությունների և կարողությունների ձևակրում, դասավանդման հմտությունների զարգացում: Ինչպես նաև զարգացնելու դասավանդման փորձը, կիրառելու մանկավարժական հմտությունների ու դասավանդման մեթոդաբանական հմտությունները: Չեռք բերել մանկավարժական գործնական հմտությունները: Զեավորել մասնագիտական և անձնային աշխատանքային կոմպետենցիաներ:		

Ուսանողներին հնարավորություն տալ.

- Ինքնուրույն վարելու դասեր և դասերին կիրառելու դասավանդման մեթոդիկային վերաբերող

սեփական փորձը,

- հնարավորություն ընձեռել պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ կրթական միջավայրում,
- ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները,
- զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները և կարողություններ,
- ծանոթանալ կրթության՝ հատկապես տարրական կրթության բնագավառին,
- ձեռք բերել մանկավարժական աշխատանքային փորձ,
- ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ մասնագիտության գործնական բնագավառի մասին:

7. Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում:
2. Կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ:
3. Վարելու գործնական դասեր ուսաց լեզու և գրականություն առարկաներից, պրակտիկայում կիրառելու մանկավարժական և դասավանդման տարբեր տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ:
4. Իրականացնելու դասավանդման առաջադրանքներ խմբերում:
5. Ստուգելու սեփական գիտելիքները, գնահատելու իր մանկավարժական հմտությունները:
6. Հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ պրակտիկ աշխատանքի վերաբերյալ:

բ. բնդիսերական/փոխանցելի կարողություններ.

1. Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու մանկավարժության և մեթոդիկայի հարցեր:
2. Ինքնուրույն կամ դեկավարի օգնությամբ ծավալելու մանկավարժի մասնագիտական գործունեություն:
3. Դեկավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր և կազմելու հաշվետվություններ:
4. Դեկավարելու աշակերտական կողեկտիվներ և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
5. Աշխատելու թիմում:
6. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

8. Մանկավարժական պրակտիկան ձևադրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա3.կառուցելու տրամադրելն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու ոռուերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6.ներկայացնելու և մեկնաբանելու ոռուերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդելիկացնելու և աղյապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրեր՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ3.ցուցաբերելու ոռուերենի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսնորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օպտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ6.պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու

դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,

9.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում
2. խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ:

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:

11.Մանկավարժական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստման
2. իրազործման
3. ավարտման

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում.

1.0305/B66	2.Մանկավարժական պրակտիկա - 4	3.6 կրետիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5.Ստուգարք	
6.Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դասավանդման մանկավարժական հմտություններ, դասի պլանավորման և կազմակերպման ունակություն, ինչպես նաև մանկավարժական հմտությունների և կարողությունների ձևավորում, դասավանդման հմտությունների զարգացում: Ինչպես նաև զարգացնելու դասավանդման փորձը, կիրառելու մանկավարժահոգեբանական կարողությունների ու դասավանդման մեթոդաբանական հմտությունները: Ձեռք բերել մանկավարժական գործնական հմտություններ: Ձևավորել մասնագիտական և անձնային աշխատանքային կոմպետենցիաներ:		
<i>Ուսանողներին հնարավորություն տալ.</i>		
<ul style="list-style-type: none">▪ Ինքնուրույն վարելու դասեր և դասերին կիրառելու դասավանդման մեթոդիկային վերաբերող սեփական փորձը,▪ հնարավորություն ընձեռել պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ կրթական միջավայրում,▪ ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները,▪ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները և կարողություններ,▪ ծանոթանալ կրթության բնագավառին,▪ ձեռք բերել մանկավարժական աշխատանքային փորձ, <p>ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ մասնագիտության գործնական բնագավառի մասին:</p>		
7.Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none">1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում:2. Կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ:3. Ստուգելու սեփական գիտելիքները, գնահատելու իր մանկավարժական հմտությունները:4. Հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ պրակտիկ աշխատանքի վերաբերյալ:		
բ. բնդիքանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none">1. Պլանավորելու և մշակելու դասի օրինակելի պլան, իրականացնելու այն:2. Կատարելու ինքնուրույն դասավանդում:3. Կազմելու առաջադրանքներ:		
8.Մանկավարժական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Ա5.ներկայացնելու ոուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,		
Ա6.ներկայացնելու և մեկնաբանելու ոուսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափություն-		

ները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ռուսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուցադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ3.գուցադրելու ողուժերնի և հայերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ6.պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարական գործընթացը,

9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում
2. խմբային աշխատանքներ և բննարկումներ:

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:

11.Մանկավարժական պրակտիկան բարկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստման
2. իրագործման
3. ավարտման

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում.

0305/B65	Ավարտական աշխատանք	20 ECTS կրեդիտ
8-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Ավարտական աշխատանքի նպատակն է՝ արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջարկելու հմտությունները:		
Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ:		
2. Բացահայտելու լեզվաբանական և գրականագիտական (մասնագիտական) բնագավառների արդի հիմնարար հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդները, տվյալ կրթական ոլորտի հիմնախնդիրները:		
3. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքներն արդի լեզվաբանական և գրականագիտական հետազոտություններում գիտական վերլուծություններ, խմբագրական գործ, թարգմանական ծրագրեր իրականացնելիս:		
4. Հիմնավորելու լեզվաբանական և գրականագիտական բնագավառներում կատարած ուսումնասիրության արդյունքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Կիրառելու լեզվական և գրականագիտական փաստերի հավաքման, պահպանման և մշակման մեթոդները:		
2. Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու բանասիրությանը վերաբերող		

<p>բազմաթիվ հարցեր, ստացված տվյալները շարադրելու, խմբագրելու, համակարգելու և ցուցաբերելու ըննական մոտեցում բանափրական տարբեր փաստերի, տարաբնույթ տեքստերի նկատմամբ:</p>
<p>3. Օգտագործելու ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները լեզվաբանական և գրականագիտական ուսումնասիրություններ կատարելիս:</p>
<p>4. Դրսուրելու ստեղծագործական մոտեցում՝ մասնագիտական խնդիրներին տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար և ծավալելու ինքնուրույն մասնագիտական-հետազոտական գործունեություն ակադեմիական ոլորտներու:</p>
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>
<p>1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները գործնական գործունեություն ծավալելիս, տարբեր արյուրներից մասնագիտական արդիական տեղեկատվություն հայթայթելու և կիրառելու հմտություններ:</p>
<p>2. Քննադատորեն վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու տեսությունների, ուսումնասիրությունների և կիրառական հիմնախնդիրների վերաբերյալ:</p>
<p>3. Մասնագիտական թեմաներով բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու կարողություն հանրության հետ, լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը գնահատելու և գուգադրելու հմտություններ:</p>
<p>4. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>5. Ստեղծագործաբար կիրառելու ձեռքբերված գիտելիքը, ընկալելու և տարածելու նոր տեղեկատվությունը:</p>
<p>Ավարտական աշխատանքը ձեսավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. Ներկայացնելու բանափրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Ա5. Ներկայացնելու ոռուերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Ա6. Ներկայացնելու և մեկնաբանելու ոռուերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ռուսաստանի մասին:</p> <p>Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ոռուերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2. Ալանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղյապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով</p> <p>Գ2. Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինսեքրման իրագործմանը</p> <p>Գ4. Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>Խորհրդատվություններ/ուղղորդում</p> <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Տե՛ս «ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը:</p> <p>Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> թեմայի որոշում և հաստատում հետազոտություն արդյունքների համակարգում նախապաշտպանություն աշխատանքի կազմում պաշտպանություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1.ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ: Հաստատված է՝ ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. հոկտեմբեր 12-ի թիվ 1 նիստում(հասանելի է հետևյալ հղմամբ՝ <http://documentation.ystu.am/wp-content/uploads/2017/10/karg-1-4.pdf> 24.01.2018, ժամը 12:30 դրությամբ)